

AUKOS KELIU UŽ PAVERGŲ ŽMOGŲ

Žodis partizanų minėjime Dainavoje Lietuvos Fronto studijų dienos

ADOLFAS DAMUSIS

Lietuvos kovotojų už laisvę aukos mūmose sukelia ir pakilių ir tragiškų pergyvenimų. Du skirtingi požūriai: idealistinis ir praktiškas vyrauja žmonėse aukos atžvilgiu. Idealistinis yra kilnus, pilnas heroizmo dvasios, siekias šviesesnės ateities. Praktiškas — gyvenas dabartimi, ieškas apčiuopiamos naudos, nesuprantas aukos ir karžiogiškumo prasmės.

Nepriklausomos Lietuvos jaunimui praktiškas kelias tautos nelaimėje atrodė klaidingas ir slidus. Pasirinkus gi idealistinį kelią, šios apokaliptinės audros laikotarpis tapo nusagstytas nesibaigiančia virtine jaunų gyvybių auka, kurias šiandieną gerbiame susikauptimu.

Kovotojai gynė laisvę ir tiesą visu jaunystės dinamizmu. Jų fizinės jėgos buvo per mažos atsilaukti medžiagos ir masės persvarai, bet jų dvasia buvo nepalaužiama. VI. Ramojaus knygoje "Kritiesieji už laisvę" yra pateiktas toks jaunojo partizano pasisakymas: "Mes žinome, kad žūsime, bet mažų mažaisiais mes būsimė įrodė, kad lietuviai savo laisvės pigiai neparoduota".

Atrodo, kad kovotojai už laisvę sąmoningai statė dvasinį pylimą ateities kartoms, skatindami nenusileisti ir laisvės vėliavą išlaikyti, kur ir kokiose sąlygose lietuvis beatsidurtų. Tai yra jų testamentas ir įpareigojimas.

Mūsų kovotojų už laisvę likimo tragiškumas didele dalimi glūdi ir šiame laisvajame pasaulyje, kuris pragmatizmo sukaustytas, nepažįsta heroizmo. Dabartinė gyvenimo tikrovė, nors pasamoningai jautia aukos didingumą, nuslepia ji, kaip perlus gilumų kaulėlę. Reikia sumanių dinamiškų ir drąsių asmenybių, kurie pajęgtų iškelti tuos vertingus aukos brangakmenius į saulės šviesą, kad jų grožio ir vertingumu būtų įveikti abejingieji.

Pragmatiniai žmonės, kurių apšviata esama lietuviškoje visuomenėje, nesuvokia spontaniško lietuviškos sąžinės sukilimo prieš vergiją. Ir dažnai tie, kurie skelbiasi siekia laisvės ir žmoniškumo, naiviai pasiduoda smurtininko vilionėms ir nepajęgia išgirsti pavergto žmogaus pagalbos šauksmo. Jų pragmatinė dvasia padaro juos imliais smegenų plovimui, ir smurtininko klasta gali juos lengvai suvedžioti. Jie tiki galingųjų diktatorių propagandai, kuri kontroliuoja viešą spaudą ir technologines komunikacijos priemones, ir, nors būdami inteligentingi, negirdi Lietuvos partizanų milžinkapių balso bei persekiojamo žmogaus skundo.

Šiame numery:

- Aukos keliu už pavergtą žmogų.
- Prie karalių ir kunigaikščių grįžtant.
- Svečiuose pas "Mūsų Lietuvos" redaktorių.
- Poetiškąjį popietį.
- Prie Arno vingio.
- Spygliai ir dygliai.

Michelangelo

Dovydas (detalė)

Panaši rezistencija, kuri Lietuvoje įvyko spontaniškai prieš porą dešimtųjų, šiuo metu pačioje Rusijoje vyksta evoliucijos keliu. Pasternakas, Daniel's, S. niavskis ir kiti drąsiai pasisako prieš sovietinį melą, ir, než ūrėdami asmeninių pavojų iškėlia laisvės idėją.

Štai pasipiktinusio persekiojamo poeto Andrej Voznesensko žodžiai:

Dabarties gyvenimas spiauna į mane, Aš spiaunu į dabarties gyvenimą.

Arba štai kaip jis, skatydamas Maskvos teatre savo kūrybą, satyriškai pašiepia Sovietijos valdovą pasireikimą Jungtinių Tautų sesijoje:

Melai įrašyti ribiuose veiduose, kurie turėtų būti slepami kelnėse. Bet tūlas yra sugėdintas dar labiau, kai valstybės karalius susimąsto, prieš nusiimdamas batą

viešojoje sesijoje, ir baizingai svarsto — Po velnių, aš atsimenu plovę vakar vieną koją, bet kurią: dešinę ar kairę.

Turėdami prieš akis pavergtųjų drąsą ir taip didelę riziką, susimąstome apie laisvojo pasaulio nesugebėjimą prasiveržti pro partinę Sovietijos sistemą prieš laisvės trokštančio bei už laisvę kovojančio žmogaus. Sovietinės perversijos įtakoje dažnai yra pagerbiamas smurtininkas bei išdavikas kolaborantas, jiems einama talkinti. Tuo tarpu yra nepasibaigus pavergtos tautos kankinys ir jam neištiesiama pagalbos ranka.

Silerio sukurta "Vilniaus Telio" drama vaizduoja tautos kovą už laisvę. Kokia ryški paralelė su mūsų laikais. Tautos teisių užpurpatorius Geisleris pakabino ant lazdos kepurę ir lėpė žmonėms jai lenktis. Vilnius nenulenks. Bet už tai turėjo statyti

ti savo sūnų į pavojų: su strėle turėjo numušti obuolį nuo galvos. Būdinga, kad Vilius įsikio atsargai ir kitą strėlę, kurią buvo skyręs Geislerui, įėjus pirmąją būtų kludęs sūnų. Mūsų gi tarpe dažnai yra veržiamasi į įvairius naivius sumanymus tik su viena strėle, rizikuojant tik pakenkti savo broliui ir neplanuojant pasitarnauti savos tautos laisvei.

Jankaus apysaka "Po raganos kirviu" sumanai panaudota besąlyginio bendravimo apibūdinimui paskutiniame "I Laisvę" numeryje, bet ji labai tinka parafrazuoti ir mūsų šios dienos uždaviniai.

Jaunas silpnas berniukas pagrobė iš raganos šluotą, ant kurios pastaroji įdama rankiojo kiaušinėlius iš lakštingalų lizdų. Dantimis grieždama, ragana norėjo atimti iš berniuko šluotą, bet jis, apsiabarstęs sėbuklingų žolelių ratu, buvo raganos neįveikiamas.

Panašiai ir Lietuvos kovo ojai už laisvę savo ryžtingu ir beato-dairiniu pasipriešinimu demaskavo okupanto idėjas kaip melą ir tuo atėmė pagrindą žmonių minties pavergimui. Partizanų nenugalima dvasia ir jų heroizmas yra tos stebuklingos žolės, kurios turi duoti jėgų atities kartoms kovoti už savo tautos laisvę.

Okupantai bašiai rūpi įveikti partizanų palikimą: okupantas ir jo kolaborantai visai bando laisvuosius įtikinti, kad toji dvasia yra bereikšmė ir kad partizaninė epocha neįeisianti į istoriją. Taip šią vasarą buvo pareikšta ir Montrealyje viename kairiųjų lietuvių susirinkime sovietinio dailininko pirmininko, atvykusio į pasaulinę parodą iš okupuotos Lietuvos. To pareškimo metu salėje pasigirdo kukli pastaba: "Kokion istorijon?" Ši pastaba pašiepė bergdžias sovietines pastangas, ir raganius šiuos neatgavo.

Šią valandą ir visada kovotojų už laisvę ryžtingumas ir dinamizmas tepaskat na mus aktyvion kovon prasiveržti pro sovietinės sistemos užtvaras prie pavergto žmogaus, pagrobti iš raganių šluotą ir partizaninės aukos dvasios apsaugoje d' deliu vieningumu ne tik atsispirti gundymams, bet ir grumtynes laimėti.

DAINAVA,
1967 m. rugp. 18 d.

Vytautas Kašuba

Karalius Mindaugas

DAR PRIE KARALIŲ IR KUNIGAİKŠČIŲ GRĮŽTANT

Iškilius lietuvių kovos sąlygose klausimui kaip iš t krukų turėtų būti tituluojami senosios Lietuvos valstybės valdovai — karaliai ar didieji kunigaikščiai, istorikas J. Jakštas 1963 m. kovo 2 d. "Draugo" li etatūriname prėde ilgoku straipsniu "Lietuvos D. Kunigaikštija — istoriškas palikimas" kategoriškai atmetė karaliaus titulą, nes Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos ir Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio titulas esąs istoriškas palikimas ir jų keisti negalima, nes tai būtų ėjimas prieš istorijos faktus. Bet perskačius dr. J. Jakšto straipsnį dėl jame paliktų spragų kyla kai kurių abejonių. Tad ir norima pareikšti čia keletą pastabų, tuo labiau kad tema metai nepasendino ir problema galutinai dar neišspręsta.

1. Viduriniais amžiais Vakarų Europoje karaliaus titulas buvo aukštesnis, negu kunigaikščio: karalius buvo visos valstybės suverenas, o kunigaikštis tik tam tikros valstybės dalies valdovas. Tai matyti ir iš Gedimino naudojamo titulo: Lietuvos ir daugelio rusų žemių karalius, Žemgalių kunigaikštis.

2. Karaliai nebūtinai turėjo būti papėjami šventais aliejaus: tas paprotys atsirado tik VIII a. Prieš tai krikščionys karaliai nebuvo vaikuojami religinėmis apeigomis, tuo labiau karaliai pagonys. Tai pripažįsta ir dr. J. Jakštas. Kaip pavyzdį čia galima nurodyti ir Lietuvos kaimyninės Švedijos valdovus. Ten pirmoji vyskupija įsteigta tik XII a., o jos valdovai visą laiką vis dėlto vadinosi karaliais. Gediminas taipgi save titulavo karaliumi. Atrodo, kad ir kiti nešykstėjo jam karaliaus titulą.

3. Kultūros kongreso metu istorikų sekcijos posėdyje dr. J. Balyš iškėlė Lietuvos valdovų titulo klausimą. Jis, remdamasis senais dokumentais, nurodė, kad Butėgeids, Traidenis, Vytenis Vakarų Europoje buvo vadinami karaliais, 1367 m. su-tartėje su Livonija Algirdas ir Kęstutis vadinami "Lietuvos karaliais", Jogaila su Skirgaila irgi karaliais. Žodis "kunigas" baltų

PR. PAULIUKONIS

kalboje iki XV a. reškė karaliu. Pabaigoje dr. J. Balyš pastebėjo, kad net lenkų istorikas Paškevičius (Paszkievicz) tvirtina, jog Lietuvos valdovų didžiojo kunigaikščio titulas pradėtas varoti tik XV a.

4. Dr. J. Jakštas, atsakydamas dr. J. Balui, aiškino, kad Lietuvos valdovų titulas iki XV a. buvo dar nenusistovėjęs. Rusų metraštininkai, kurie aplamai karaliaus titulo nežinojo, Lietuvos valdovus titulavo kunigaikščiais. o Vakarų Europos metraštininkai — karaliais, nes Vakaruose valstybės suvereniai buvo vadinami karaliais. Bet nuo XV a. Lietuvoje įs galėjęs didžiojo kunigaikščio titulas, tad jo reikia ir laikyti. Prie dr. J. Jakšto aiškinimo tenka pridurti ir A. Šapokos redaguotos "Lietuvos istorijos" pastabą, kad didžiojo kunigaikščio titulas mūsų eimtas iš rusų (155 p.).

5. Dr. J. Jakštas savo nuomonei paremti nurodo, kad Algirdas, Kęstutis, Liubartas ir kiti Gediminaičiai susirašė nėjimuose dėl lietuvių krikšto 1349—73 m. popiežiaus vadinami kunigaikščiais. Bet, kaip matėme, Algirdas ir Kęstutis 1367 m. su artėje tituluojami karaliais. Yra ir daugiau dokumentų kuriuose jie tituluojami karaliais, o ne kunigaikščiais. Vartbergės kronika rašo, kad 1367 m. Livonijos ordino kariai, niokodami Sėtos - Kauno apylinkes, "į Prūsijos žemę išsivarė taip pat ir karaliaus arklidę". Todėl tvirtinimas, kad "paskutiniaisiais pagoniškos Lietuvos metais vyrauja, atrodo, kunigaikščio titulas", ne visai atitinka tikrovę.

6. Iš bendros Lietuvos istorijos žinome, kad iki XV a. vidurio Lietuvos valdovų tarpe karaliaus titulas buvęs populiarius: Vytautas Švitrigaila ir Zygmantas Kęstutaitis norėjo vadinami karaliais, 1367 m. su-tartėje su Livonija Algirdas ir Kęstutis vadinami "Lietuvos karaliais", Jogaila su Skirgaila irgi karaliais. Žodis "kunigas" baltų

zimieru Jogailaičiu, karaliaus titulas buvo nebeaktualus, nes jie buvo drauge ir Lenkijos karaliai.

7. Remiantis vėliau išryškėjusiu vokiečių kronikose Lietuvos valdovų karaliaus titulu yra daugiau pagrindu manyti, kad ir Traidenio pavadinimas "koniges" reškė karalių, o ne kunigaikštį.

8. 1385 m. Kriavo aktas, kuriame Jogaila tituluojuamas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščiu, nėra tvirtas kunigaikščio titului įrodymo pagrindas, nes jame yra gerokai prieštaravimų: Jogaila tituluojuamas D. L. K., o jo valstybė karalija: jei akto autorius nežinojo lotvniško žodžio "civitas", jis galėjo pavartoti "Magnum Ducatum Lituaniae", kuris vėliau buvo vartojamas. Kad D. L. K. titulu čia nepavartota, galėjo būti keletas versijų: gal būt, akto autorius pavartojo tą terminologiją, kuri tuo metu Lietuvos valstybė ir buvo vadinama, t. y. karalija, gal būt, dar tuomet nebuvo žinomas pavadinimas "Magnum Ducatum Lituaniae", arba kiti akto dalyviai — Jogailos broliai ir Vytautas nesutiko kitaip Lietuvos valstybės tituluoti, kaip karalija. Jogaila buvo pagonis ir rengė būti vainikuojamas Lenkijos karaliumi, tai jis ir pavadintas kunigaikščiu. Pajam Jogailai Lietuvos valdovo titulas ne tiek svarbus buvo, juk jis vis vien bus jei ne Lietuvoje, tai Lenkijoje tituluojuamas karaliumi. Lygiai kaip jam buvo nesvarbu, ar Lietuva bus prijungta prie Lenkijos, ar Lenkija prie Lietuvos, nes vis tiek jis bus abiejų valstybių valdovas. Kita vertus, kunigaikščio titulas Jogailai galėjo ir patikti, kad, tapęs Lenkijos karaliumi ir palikęs Lietuvoje vietininką, lengviau galėtų išlaikyti Lietuvos priklausomybę savo suverenitetui. Be to, aktą rašė lenkai, jie galėjo iš anksto apgalvoti ir pramatyti, ką gali reikšti vie-noks ar kitoks Lietuvos valdovų titulavimas. Juk lenkai ir šiandien didžiuojasi, kad jie esą

(Nukelta į 5 psl.)

Ramona Mozoliauskas

Partizaniškoji Madona

SVEČIUOSE PAS "MŪSŲ LIETUVOS" KETURTOMIO REDAKTORIŲ

Žvilgsnis į mielą praeitį ir į ruošiamą "Mūsų Lietuvos" IV tomą

Bevartant "Mūsų Lietuvos" trečią tomą, atsirado noras apsilankyti patį leidinio autorių Br. Kvikių. Tiesa, tokios mintys ir ryžtai jau ir pirmiau dažnai užklydavo, bet žygis vis būdavo atidedamas kitam kartui.

Paskutiniuoju laiku keliais atvejais spaudoje buvo rašoma, kad "Mūsų Lietuvos" ketvirtam tomui yra reikalinga kai kurių žemaitijos nuotraukų. Tad patikrinta stalčiai ir rasta norimų vaizdų, o laiškuose surinkta dar ir kitokios reikiamos medžiagos. Su "Mūsų Lietuvos" redaktoriaus susikalbėta laiškais. Po poros dienų pasibelsta į jo namo duris.

Br. Kvikius čia rašančiam jau pažįstamas iš anų stovyklinių laikų Vokietijoje. Sykiu gyvena po vienu stogu, netoli kalnų, Bavarijoje. Buvo kalbama, kad šioje stovykloje lietuvių esą tūkstantis, kiek mažiau latvių ir keletas šimtų estų bei rusų.

Lietuviai negaisdami įsiruosė bažnyčią, karo metu nesugriautą namo palėpėje. Prie jos apsigyveno katedros tremtinių kunigų. Bažnyčioniai atvedavo ir kitų tautybių tikintieji. Netrukus aerodromo griuvėsiose surasta tinkama vieta gimnazijai. Bent kiek visa suremontavus, suramsčius, pradėjo veikti gimnazija. Kiek vėliau stovykloje pasirodė dienraštis "Mintis", leidžiamas teisininko Jono Vasačio, kuris nesiribojęs vien laikraščio leidimu, bet buvo keliais atvejais pasiskelbęs stambokas premijas už geriausius kūrinius. Be to, išleido Br. Kvikių paruoštą "Lietuvių kovą su naciais" ir H. Zemelio "Okupanto replėsę". "Mintis" tremtinių gyvenime išvarė giliai ir plačiai vagą, savo užmojimus pilnai atlikdama. Čia gimė ir brendo taipgi "Laisvoji Lietuva", kuri ir šiais laikais Dėdės Samo žemėje sėkmingai tebevaro tremtyje pradėtąją lietuviškąją vagą.

Lietuviai stovykloje nesnūduriavo rankomis pasirėmę, bet daugumoje emės bet kokio darbo: vieni pradėjo svogūnus paravinėti, kiti žiebtuvėliais prekiauti. Atsirado ir tokių, kurie iš ūkininkų supirkinėdavo gyvulius, per daug nesigarsindami juos skersdavo, o skerdieną gyventojai bematant išpirkdavo. Netrukus ir tokių, kurie keliaudavo į prancūzų zoną ir iš ten atsinešdavo švariai ir daug sykių išvalytos "slyvinės". Kartas nuo karto ją konkuruodavo ir savo gamybos "lašai". Mėgėjams pasirinkimo netrūkdavo. Šiaip dalis "stovyklautojų" virtuvėje bulves skusdavo, indus mazgodavo, o kiti malkas skaldydavo, aplinką švarindavo. Ribotas skaičius pedagogų įsijungė į gimnazijos mokytojų eiles, kurių tarpe buvo ir Bronius Kvikius. Laikraštinkai spietėsi prie dienraščio "Mintis". Stovyklos bedarbiais suskaičiuoti vos užteko vienos rankos pirštų. Ir taip niūriosios gyvenimo dienos viena po kitos slinko.

Br. Kvikius, pasitraukdamas į Vakarus, nepamiršo pasiimti rusų ir vokiečių okupacijos metu buvusios lietuvių pogrindžio spaudos. Rizikuodamas savo ir savo šeimos likimu, į Vokietiją jis atsivežė apšiai tokios rezistencinės literatūros. Būdamas giliai įsitikinęs, kad kaimynų okupacija bus ne amžina, jis norėjo, kad, laikui bėgant, nieko nebūtų pamiršta. Be kita ko, Bronius Kvikius tampa vienu iš ten įsijungusių ir skautų eiles. Šalia to jis kasdien ilgai valandų išsėdėdavo dar prie senos, suklusios rašomosios mašinėlės. Čia jis spaudai paruošė knygą "Lietuvių kovą su naciais". Iš-

leido "Mintis". Buvo nuolatinis "Minties" bendradarbis ir "Draugo" korespondentas. Aktyviai rinko medžiagą veikalui "Mūsų Lietuva", kurio jau yra trys tomai išleisti.

Besisvečiuojant Kvikių šeimoje, turėta progos pamatyti ir susipažinti, kaip spaudai paruošiamas "Mūsų Lietuvos" ketvirtasis tomas. Plačiai buvau supažindintas ir su mano gimtosios apylinkės aprašymu. Ši vietovė mažai kam žinoma, toli nuo didesnių centrų, žemaitijos gilumoje, tačiau turi gražią, garbingą ir didingą istoriją. Pasakojama, kad prieš daugelį metų, anais baudžiavos laikais, vietos dvaro savininkas A. Venslauskas organizavęs savo baudžiavinkus ir jiems vadovavęs sukilime prieš rusus. Dvaras rusų valdžios po to buvęs nusavinatas ir savininkas, kaip sukilėlių vadas, ištremtas. Šiais laikais čia irgi būta atkaklių kovų ir kruvinių aukių.

Mačiau ir kaimyninių vietovių aprašymus. Kai kurios apylinkės man žinomos ir gerai pažįstamos.

Bronius Kvikius

mos. Visos apipintos įvairiais pasakojimais, turtingos senų laikų atsitikimais, bet netrūkstą ir šių laikų mažai kam žinomų įvykių. Neprašta tylosis ir pro žemaitių kalvą. Pasakojama, kad šios vietovės apylinkėse vokiečių okupacijos metu pogrindyje išgyveno 23 žydai. Visi jie vėliau išėjo į laisvę, dalis jų šiandien jau yra mirę, kiti iškeliavo į Izraelį, kiti net Ameriką pasiekė.

Po poros viešagės valandų, būdamas kupinas visokių įspūdžių, grįžau į namus. Besisvečiuodamas Kvikių pastogėje, pamačiau, kaip "ML" autorius yra įsikūręs, kaip gyvena. Patyriau daug ko naujo ir įdomaus. Mačiau, kaip kruopščiai ir atsargiai tvarkomi rankraščiai, renkamos visokios žinios, skirstomos ir grupuojamos nuotraukos. Visur apdairumas, tvarkingumas.

Manau, kad Br. Kvikius nelabai tesarūpina atostogų metu kur nors nuvažiuoti, linksmai laiką praleisti, draugus, pažįstamus aplankyti. Tikriausiai jam galvos neskauda ir dėl naujo, vis prašmatnesnio automobilio. Atostogos, savaitgaliai ir kasdieninis trumpas laisvalaikis jam yra be galo brangios darbymečio valandos.

J. Ervydis

Broniaus Kvikių "Mūsų Lietuvos" trijų tomų lobis. Ketvirtasis (paskutinis) tomas šiuo metu jau baigiamas ruošti spaudai.

GRAFIKA IR GRAFIKAI

Kaip apsaugoti turimus paveikslus nuo sunykimo

(Tęsinys iš praėjusio šeštad.)

IX

Nuo pat seniausių laikų visuomenėje buvo įsivyravęs galvojimas, kad aliejiniais dažais tapyti paveikslai yra geresni, nes jie, atlikti ant drobės, gali išsilaikyti geram stovyje šimtus metų, o akvarelės, piešiniai ir grafika, dažniausiai atlikti ant popieriaus, yra trumpaamžiai. Ši nuomonė, kaip ir daugelis kitų, be pagrindo pasklidusių po meno pasaulį, nėra teisinga. Aš pats esu matęs dviejų metų senumo aliejinį paveikslą, sutrupėjusį rankose į gabaliukus, bet taip pat esu matęs ir čipinėjusį 450 metų senumo oratoriją, kuris atrodė, lyg būtų tik vakar dar rytas. Dangelis Duererio ar Rembrandto grafikos darbų yra išlikę puikiausiu stovyje iki mūsų dienų. O modernių menininkų koliažai, net aliejiniai paveikslai sprogsta, trupa, byra. Galėtume sakyti, kad anų dienų dailininkai, nors ir turėdami mažiau pinigų ir prastesnes sąlygas, turėdavo vis dėlto daugiau laiko, kantrybės ir meilės savo darbui. Vartodami geriausią medžiagą, dažniausiai savo pačių pagamintus dažus ir didelę technikinę pasirusimą, jie sukūrė darbus, kurie išsilaikė ir išsilaikys dar šimtus metų.

Viena iš svarbiausių meno darbų ilgo išsilaikymo paslaptis yra jų saugojimas ir prižiūrėjimas. Ypač grafika reikalauja, ypač atsargaus jos saugojimo. Dabartinė, kaip ir senesnė grafika dažniausiai yra atlieka-

VALENTINAS RAMONIS

ma gerame, specialiai paruoštamame ir daugumoje rankinių būdų darytame popieriuje. Bet tas popierius, kaip ir kiti šių dienų daiktai, palikti modernių laikų elementų naikinančiai jėgai, pagels, nubiuks, sutrūnys ir išnyks, jeigu nebus tinkamai prižiūrinėti.

Todėl čia ir norėčiau išdėstyti ir išnagrinėti šios rūšies rūpesčius, drauge grafikos rinkėjams patarti, kaip visų tų "bėdų" išvengti. Gi visa tai turėtų būti įsidėmėtina, ne tik kolekcionierių, bet ir visų tų, kurie jau turi ar dar tik norėtų įsigyti vieną kitą darbėlį savo buto papuošimui. O ypač tai žinotina patiems dailininkams, kuriems būtų privalu šias problemas išsiaiškinti iš akių, prieš atiduodant savo kūrinius visuomenei.

Palaidi grafikos darbai, nesvarbu, kokie jie bebūtų, turi būti traktuojami visu atsargumu. Reikia juos ko mažiau iščiupinėti ar nešioti iš vietos į vietą, tai turėtų būti daroma su didžiausiu atsargumu. Darbai, atlikti ant plonesnio popieriaus, turėtų visuomet būti laikomi ir nešiojami padėti ant storesnio popieriaus ar kartono. Bent koks jų lankstymas yra gana pavojingas. Jeigu popierius, ant kurio grafika yra atspausdinta, netyčia plyšta, sužeista vieta turi būti visai neličiama ir greitai sutaisoma. O tai patarčiau

daryti tik su eksperto pagalba ir patarimu.

Kada darbai yra sukrauti vienas ant kito, visuomet yra patartina tarp jų įdėti lapą šva-

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois 60642
Tel. GA 4-9544 ir GE 6-4339

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. bandžiai, Spec. pagalba kopoms (Arch. Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PR 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8, Šeštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLIO LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadienis 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 6-3229
Res. telefonas: WA 100-5076

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS, GINERIOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei neatlieka, skambinti HU 8-3222

DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadienį uždaryta. Antradienis ir penktadienis vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-dios ir California
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštad. 2-4 val.
Trečiadienį ir kitą laiką pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: 476-4042
Rez. tel. WA 100-53048

DR. G. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9 antr., penktad. 1-5, treči. ir šešt. tik susitarus

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradienis, penktadienis 2-9 v., šeštadienis 10-1 v. p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą

raus "tissue" popieriaus. Šis popierius tada neleidžia piešiniam trintis vienas į kitą. Bet geriausias būdas jiems apsaugoti yra sudėti darbus į kartoninius rėmelius, "mat" vadinamus. Šie rėmeliai, norint kad būtų saugūs, turėtų būti išpaukti iš kartono, kuris yra pagamintas iš 100% medžiagos. Angliškai tai vadinama "rag stock board". Gi kitokios medžiagos rėmeliai po kelerių metų paruduos, o tas rudumas persimes į patį juosną įdėtą paveikslą. Šis kartonas, kuris yra truputį brangesnis už paprastą "mat board", yra gaudamas didesnė meno reikmenų krautuose.

Grafikos kūrinius, atliktas

Ofs. 735-4477, Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akuserija ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatlieka, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIZIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Šeštad. 12-3 val. popiet.
Trečiadienį uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PR 8-9081
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 v. ir nuo 5 iki 8 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022, Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 6 iki 9 v. v. Šešt. nuo 9 iki 12 val. p. p. arba susitarus.

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį, šeštadienį uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį, šeštadienį, tik susitarus.

Tel. — RELiance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuviai gydytojas)
3925 West 59th Street
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-3 val., o trečiadienį uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., Iškylus trečiadienį, šeštadienį 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakar. Trečiadienį, nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HE 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773; Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv., 5-8 val. antr., ir penkt. 1-4 val. Pirmą ligonius tik susitarus

Ofiso HE 4-1518, Rez. 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
DR. FRANK PLECKAS, OPT.
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. 9:30-12:30 ir 1:30-3:30
Kitom valandoms susitarus
Uždaryta antradienį ir trečiadienį.

ant plonesnio popieriaus, visuomet turi būti dar pritvirtintas prie kartono, tokios pačios kokybės kaip ir rėmeliai. Tas pritvirtinimas turėtų būti labai atsargiai atliktas, naudojantis tik mažais japoniško popieriaus gabalėliais ir ryžiniais klija's. Neįkuomet negalima vartoti, taip vadinamų, "scotch tape", "masking tape" arba jokio kito panašaus būdo, taipgi niekuomet darbą neklijuoti tiesiai ant kartono. Darbus, kurie nebus tuo jau įreminėti, reikia laikyti portfelioje arba tam specialiai pagamintose dėžėse, vadinamose "Solander boxes". Jos yra izoliuotos nuo šviesos ir dulkių, tad (Nukeita į 5 psl.)

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. ofiso PR 6-7800; Namu 925-7697
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 val. p. p. Iškylus trečiadienį

Tel. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Trečiadienį, šeštadienį, 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš šv. Kryžiaus ligoninę
VAL. pirmad., antrad., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 5 v. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadienį ir kitą laiką susitarus telefonu:
Telef. REPUBLIC 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL. 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien, trečiadienį uždaryta; šeštadienį nuo 10 v. r. iki 1 val. popiet.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val. antrad. nuo 2-5 popiet, ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Rez. telefonas: PR 6-6730

DR. ALDONA SIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 687-2020
Namu tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2-8 v. v., penktad. 10-11 v. r., 2-8 val. vak. Šešt. 1-4 v. vak. Sekmad. ir trečiadienį — uždaryta.
Rez. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 3-1223

Ofiso val. Pirm., antr., treči. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 v. popiet. ir kitu laiką — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123, Namu GI 5-6198
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmą ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 v. vak. Trečiadienį, uždaryta

Telefonas — GRovehill 6-2523.
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
Valandos 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. vak. Trečiadienį, uždaryta

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 S. Albany Ave.
Val. pirm., antrad., ketv. 6-8 v. vak.; penkt. ir šeštad. 2-4 popiet. Kitu laiką pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val. 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Trečiadienį, uždaryta pagal susitarimą.

Ofiso tel. 767-2141, Namu 634-4850
DR. PETRAS ZLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val. pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. v.; ketvirt. 5-8 v. vak. Šeštad. 10-3 v.

Paul Cezanne (prancūzas, 1839-1906)

Dailininko namas (ofortas)

POETIŠKOJI POPIETĖ

Supažindinimas ir pokalbis su Manuel Blanco-Gonzalez

Poetas, rašytojas ir kritikas Manuel Blanco-Gonzalez gimė Cadix mieste, 1932 m. a. s. Pradžios mokyklą ir gimnaziją lankė Buenos Aires, Argentinoje. Ją baigė Mendozų, Ilgesni lauką gyvena Bolivijoje. Aukštusius mokslus užbaigė Chicagos universitete.

Šiuo metu rašytojas dėsto ispanų kalbą bei literatūrą Ilinoiso universitete Chicagoje ("Chicago Circle"). Jaunojo poeto motina yra Roosevelt universiteto ispanų skyriaus vedėja. Tėvas profesorius Chicagoje universitete. Manuel Blanco-Gonzalez yra vedęs vokiečių kalbos profesorė, jiedu augina šeima.

Prieš mėnesį Credos leidykla Madride išleido jo septintą poezijos knygą: "ya no es la primavera pasada" ("jau nebepraėjęs pavasaris"). Anksčiau yra išleidęs pasakų knygą ir literatūrinę kritiką apie Jorge Luis Borges kūrybą. Šioje knygoje jis išgyvena Borges idomiausią įrašą literatūroje — laiko klausimą, laikinumą: metafiziką laiką, fikrovės laiką, psichologinį laiką ir laiką savituose veiksmuose bei dėsniuose.

Studento dienose, būdamas 23 metų, Gonzalez parašė ir išleido pirmąjį savo poezijos rinkinį, pavadintą "los cantos de cain", ("Kaino giesmės"). Šiame rinkinyje, kaip ir vėlesniuose, poetas jau jungia atskirus eilėraščių vėntis — tematikos liniją.

"Los cantos de cain" eilėse atvaizduojamas žmogaus nusivylimas Dievu. Kainas pasisako prieš antgamtinį dėsnius ir besąlyginį tikėjimą. Panašiai kaip Nietzsche ar Camus, poetas nudievina Dievą, priimdamas tik jo žmogiškąją pusę. Rinkinyje mistiškas kabalistiškai padalintas į septynias arkas. Kaino lūpomis autorius simboliškai išgieda savo gilią sielvartą, skaudų nerimą, beieškant Dievo ir bijantis mirties. Kainas ten sau aiškinasi, kad mirusieji gyvena numyse, mes mirštame juose, todėl Dievas nemiręs, nes jis gyvena gyvuosiuose, mirusiuose miršta Dievas, kai Jis numirs, galėsime būti draugais.

Joaquin Nery įvertindamas šį rinkinį, yra pareiškęs, kad ispanų poezijoje tai yra vienintelis toks skambus, skardus ir stip-

DALIA KUČENIENĖ

rus sielos šauksmas, atitinkas šių dienų laiko ritmui.

Viešpatie, kur galėčiau nukeliauti kad savęs nerastčiau? kur visa būtų meilė ir kur nebūtų Tavo skausmo Viešpatie kur galėčiau nukeliauti kad savęs nerastčiau?

Pasirinktoji tema, neribotas atvirumas, įdomus rinkinio su skirstymas ir nepaprasto grožio bibliškoji kalba. Kaino rūstūs prakeikimai, sulieti su švelniais maldavimais, išskiria šį rinkinį iš visos šios generacijos kūrybų, palikdami gilų, teigiamą įspūdį.

kartais Viešpatie jaučiuosi toks sergantis ir jaučiuosi toks vienišas kad norėčiau save visą išparduoti išparduoti visą savo kūną savo galvą kad kitus nupirkčiau

Po dviejų metų (1957) Gonzalez išleido antrąjį savo poezijos rinkinį "las trompetas del juicio final" ("paskutiniojo tei-

smo trimitai"). Šiuo rinkiniu Manuel Blanco-Gonzalez tarsi papiodo pirmąjį. Su inkamas tas pat pagrindinis motyvas (Kaino audringas pasipriešinimas gyvenimo pozityvioms vertybėms, pasipriešinimas, ne pomirtinis, paskutiniojo teismo d'ena).

Šiuose eilėraščiuose atsispindi stiprus vidujinis įtampos kartumas. Kaip H. P. Shaw savo kritikoje rašo, poeto didingas stilius primena jam ypatingo grožio gotišką katedrą, žavingą išpuoštą tačiau tamsią bei išklo- q lavonais.

1960 metais pasirodė trečias rinkinys — naujas žanras, pavadintas "la luna en lluvia" ("mėnuo lietuje"). Tai grynai lyrinė poezija, suskirstyta į šešis romansus.

Šiuose romansuose autorius tarsi išpažintų intymiai atskleidžiant savo gilią skausmą, kurį būtų galima apibūdinti kaip desperacijos giesmę meilei. Be sudėtingos retorikos, poetas išpasakoja savo beprasmiškos meilės liūdną odiseją.

grįžta naktis į mano mintis grįžta naktis nepasikeitusi

Manuel Blanco — Gonzalez

atgimsta šešėlių šešėliai mano suledėjusio širdy

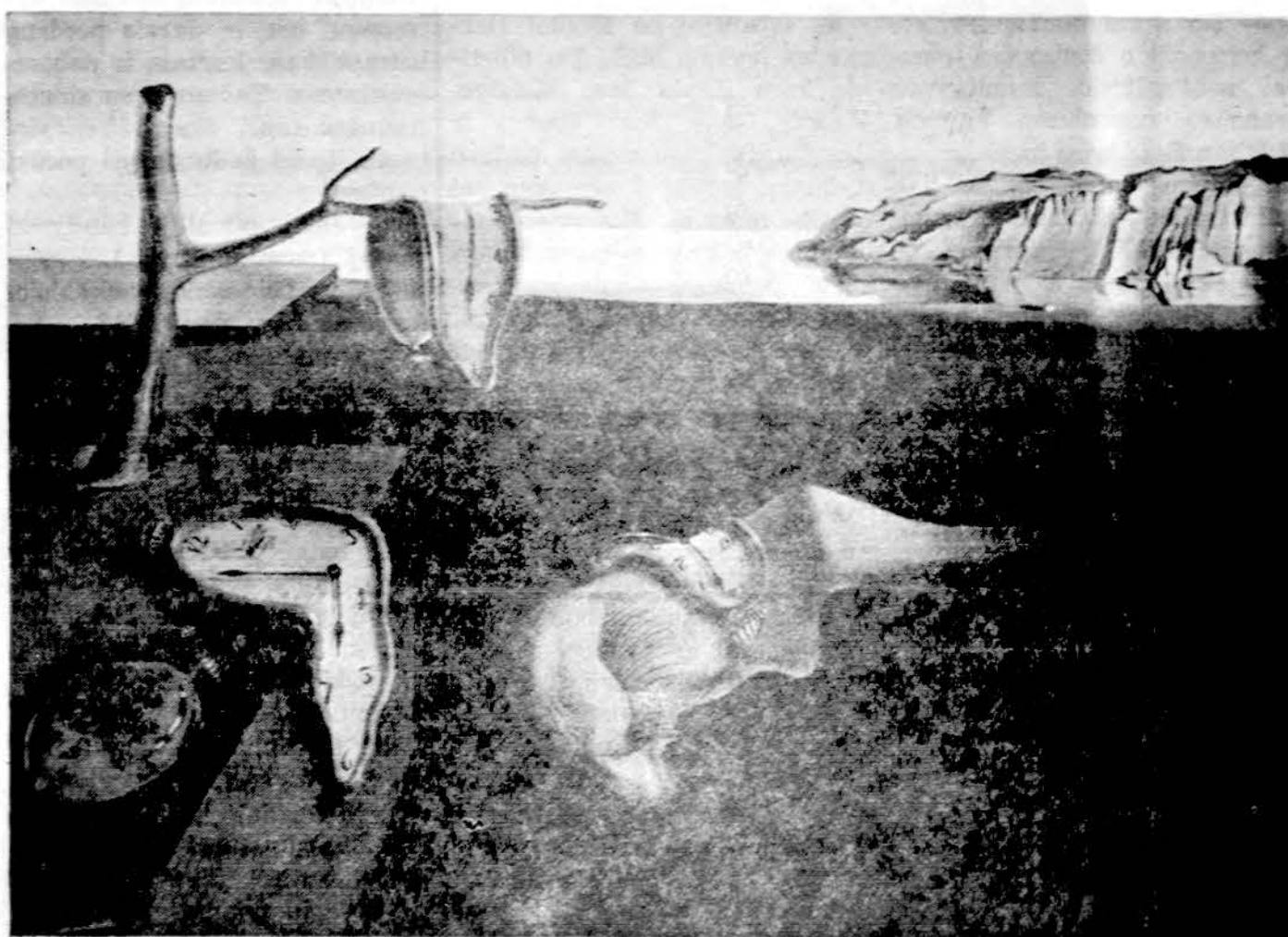
ir vien tik tu juose esi grįžta naktis ir tave myliu.

"un amor para electra" ("viena meilė elektrai"), ketvirtąjį Gonzalez poezijos knygą, išleista Meksikoje 1961 metais.

Manuel Blanco-Gonzalez, pradėjęs poeto kelią visapusišku atvirumu, kiekvienu rinkiniu darosi vis uždaresnis. Apvaldant tobulai techniką, eilėraščiai darosi vis sudėtingesni savo metaforomis, alegorijomis bei asmeniškai simboliškai.

Šio rinkinio pagrindiniai temos bruožai yra panašūs į daugelio šių dienų poetų mėgstamas gyldenti temas: noras desperatiškai save pažinti, ryšys su pagrindiniais gamtos elementais: saule, vandeniu, žeme, dangum, o taipgi su dvasine ir fizine moters ir vyro jungtimi. Ši jungtis poeto interpretuojama kaip stiprybės galios bei kosminės jėgos simbolis. Rinkinyje poetas jungia sonetus su baltois eilėmis, skirtomis jo sapnuose moterai. Šie nepaprasto lyrimo eilėraščiai yra skirti ne Esquillo dramos išgarsėjusiai Elektrai, bet poeto Elektrai, kurios meilei jis įlepusia meilę, kuri sublizgėjo meteoru greityje, bet kuriai užgesus, dienos ir naktys liko trušios, tarsi nusikabytų žiedlapų mirusi aguona. Idiliškieji posmai liejasi čia beviltiška vienatve, beviltiškų geismų užslopinimu bei besiliginės sielos tramdymu.

Nepaprastu meistriskumu plaukia poeto vyriškas švelnumas, dideliais kontrastais pieš-

Salvador Dali (Ispanas, g. 1904)

Trpstantis laikas (Moderniojo meno muziejus New Yorke)

Manuel Blanco - Gonzalez

vaizdai

kristalo vėjas plakė mano sapnus kalnai gruoblėti skandno mane guolyje plieno mūrais liepsnojo medžiai ir laikas kurį valandos įrėžia mums į kūną padarė mane nakiniu kaip kartųjį mėnulį

nakiniu gatvėse beieškančiu savęs žemėje kaip nuo vandens tolstanti jauna varlė

ir su draugu negyvu staugiau kampuose skaičiuodamas laiko besmeigiamus dyglius ir smūgių randus laugusius veidus

žiemos galvose žydėjo mėnuo ir tempė mane vėjas kaip vieną vandens lašą

žvaigždė stebėjusi pralenkanti mano nerimą šuns liežuviu lietė mano ranką ir tolumoj naktis nuo manęs grėžėsi

žygiavau keliais su draugu negyvu smeigtais drungniais asmenimis kuriais pagalandama aušra rytui atkeliaujant

raudonoji aušrinė ir mano vidurius spaudė liekną šėšėlį tarsi drobule šviesos kuri grimzdo ir grimzdo ant mano žalio skruosto kol uždegė gedulingos nakties vėną

laikas kurį valandos įrėžia mums į kūną padarė mane nakiniu kaip kartųjį mėnulį.

sva jone

saldi saldi ramybė širdis tyra širdis

du paukščiai pinasi juodoj erdvėj ir apsiniaukęs slėnis slenka dangaus link

trapi mintis piešia šypsnį

ranka nimfa žuvėdra debesys oras tolsta ir dainuoja

stebiu vynuogynus ir mano lūpa jaukina mylimas vynuogės

ramus vėjas raite vynnmedžius

tavo sprandas švelnus kaip ką tik arta žemė.

susikaupimas

mano rankose tebetūno popiečių kvepiantis bangavimas tulžies kartumas sužalotas tylumas

sapnavau ar jaučiau slyvųjų gintarines vienuos virpančius glamonėjimus ežerų

mano skruostu rašosi nostalgijų melsvosios garbanos ir žūsta skruzdėlynai geismų

jau nieko nebėra

yra kalvos rytai ir pievos tuštumos

yra vizijos ir prisiminimai ir žodžiai kurių nesuprantu

yra žemos sirenos be dainų.

(Iš ispanų kalbos vertė Dalia Kučienė. Eilėraščiai paimti iš rinkinio "jau nebepraėjęs pavasaris")

PRIE ARNO VINGIO

VALERIJONAS JAKAS

Florencija po gamtos tragedijos

Jau nuo senų senovės žmogų stebino ir gąsdino upių galybė. Jos baimindamasis, žmogus upių sutramdymą buvo pavadęs įvairioms dievybėms. Todėl senovėje kai kurios upės buvo pavadintos net šventosiomis. Net mūsų dienomis, erdvių amžiuje, kada jau žinoma, kaip kontroliuoti upes ir jų potvynius, o vis dėlto upės dar pademonstruoja savo jėgą, sukeliamos kone likiminį pavojų ištisų miestų gyventojams.

Italijoje, Florencijos mieste (apie 400 tūkstančių gyventojų) kas šimtmetį pasikartojanti gamtos nelaimė — viską paskanandinčios liūty, pr. metais lapkričio mėn. 4 d. tapo tikra šio šimtmečio tragedija. Kelėta dienų be pertraukos lijus, per miestą tekančią Arno upę ankstyvą rytą patvindė miegančių ir potvynio nesitikitį šį renesanso miestą. Įniršęs dumblynas ir dvokiantis vanduo apėmė gatves, pastatus vietomis net iki 20 pėdų gilumo. O skaudžiausia, kad sutruktas su naftos priemonėmis vanduo sužalojo renesanso meno kūrinius, bibliotekose retas knygas, nepakeičiamus archyvo dokumentus ir muziejų eksponatus. Ne gerą dalį istorinių menoturtų Arno upė nusinėšė į Viduržemio jūrą. O vis dėlto, visa po to restauruojant apie 90% sužalotų meno kūrinių dar išgelbėta. Knygos ir archyvo dokumentai išgelbėti, bet dar kai kurioms knygoms ilgai negalima bus naudotis, nes daug jų turi būti perlieta ir naujai suskatologuota. Pagrindinio atnaujinimo reikalauja meno kūrinių dar ir dabar tebėra vis restauruojami.

Atslūgus potvyniui, į miesto valymo darbus sala kariuomenės įsijungė ir jaunimas, kunigai, kurie kartu su vietos komunistais išėjo valyti dumblynų gatvių, gelbėti savo miesto meno kūrinių. Stebėtiną talką ir pasiaukojimą knygų džiovintinė parodė iš JAV ir kitų kraštų Florencijoje studijuoją studentai. Ir užsienio meno mylėtojai parodė florentiečiams šiltą dėmesį. Amerikiečiai, britai ir kt. atskubėjo su aukomis, atvyko su įrankiais meno restauravimo ekspertai, kurie, gelbėdami meno kūrinius, panaudojo čia visai naujus metodus ir techniką. Tai parodė, kad Florencija, būdama renesanso širdimi, priklauso ne tik italams, bet kartu ir visam Vakarų pasauliui.

Kartais gatvės virsta upėmis...

Jau šių metų pavasarį baltosios, juodosios ir geltonosios rasių egzotiškai kalfas turistų sriautas kasdien vis smarkiau pradėjo judėti Florencijos spalvingomis, istorinėmis, siauromis gatvėmis, skergatviais ir aikštėmis. Vieni turistai išsiblaškė ir be didesnių kultūrinių interesų, rodos, atvyko tik patikrinti, ar tikrai Florencija tokia spalvinga, kaip apie ją pasakojama, bet kita turistų dalis žvaigiosi su įtemptu dėmesiu ir nuostaba veiduose. O vakare, kai visi turistai nusivaikščioja ir aptingsta nuo įspūdžių, staigiai sutemusiam mieste pasijutę kaip užburtoje plytyje, vis dėlto skuba į trattorias ar ekspreso kavos barus. Už visų stalių susėdę, dalinasi jie įspūdžiais, gurkšnodami vyną ar kavą. Florencija savo kulinarijos menu negali pasigirti, bet Toskanos kalvų raudonas chianti vynas, patenkina ir reiklesnius vyno mėgėjus.

Prieš 500 m. sužydėjusi Florencija, pretendavusi tapti gražiausiu Europos miestu, nors dabar jau laiko ir oro nubiuknta ir bėgančio laiko pralenkta, vis dėlto iki šių dienų dar išlaikė istorinį renesanso epochos palikimą, tokį gana skirtingą nuo mūsų laikų. O ypač stebėtina, kad po tokio baisaus potvynio miestą paviršutiniškai jau nesisiskiria nuo pirmą kartą prieš 3 me us lankyto. Ant rą karte, septyniems mėnesiams po potvynio praslinkus, miestą randu, kaip ir visuomet. Jėdri, nepraradusį melancholiško senatvės žavesio ir praėjusios epochos dvasių bruožų. Gatvės ir aikštės švarios. Florentiečiai sunkiu darbu pašalinę potvynio pėdsakus pasistūso ir paminkluose. Nuo potvynio nukentėję muziejai, bibliotekos, meno galerijos jau visur veikia.

Nors šių metų pavasaris, pirmasis po potvynio agonijos, prisimenant nuostolius ir žmonių aukas, florentiečiams nėra linkmas, bet nelaimės užgrūdinti nėra, sakykime, lyg stebuklingai sugrįžė į normalų ir įprastą

gyvenimo ritmą. Atrodo, kad potvynis jau yra tapęs tik istoriniu įvykiu. Vietiniai laikraščiai jau nespaudžia straipsnių apie milijoninius nuostolius meno kūrinių, knygų ir pastaų sąskaitoje. Vietoj tų liūdny žinių la kraščiai spausdina pranešimus apie tradicinį 3 mėnesių muzikos festivalį, specialius jo koncertus, operą, baletą ir teatro veikalų pastatymus. Šį kartą Florencijoje pagerbtas A. Toscaninio 100 m. gimtadienis. Taip pat gausiai ruošiamos įvairios meno parodos.

Tačiau florentiečiai negali gyventi tik savo miesto šlove, jiems rūpi ir kasdieninis duonos kėsnis. Keli tūkstančiai gabii amatinių, kurie dar masinės gamybos ir mechanizacijos nepripažįsta, vėl pradėjo gyvenimą iš naujo. Išigijo naujus įrankius, atremontavo savo dirbtuves ir vėl kruopščiai prigamino iš odos, sidabro, molio, šiaudų ir

kl. žaliavos įvairių meniškų gaminių, kuriuos prekybininkai taip pat atremontuotose parduotuvėse sukrovė į lentynas ir išstatė languose.

Bet potvynio ženklų vis dėlto dar yra li- kę. Ypač tie ženklai pastebimi Gavinana ir San Frediano nuosalesniuose neturtingųjų rajonuose. Čia dar matyti neremontuotų namų potvynio susilpnintais pamatais, kurie paremti tik ramsčiais. Dar miesto vadovybės nėra nuspręsta, ar tuos namus griauti ar statyti, prisitaikant prie miesto architektūros pobūdžio, ar tik pagrindinai atremontuoti. Kai kurių kitų nukentėjusių namų žemuminiai aukštai dar tik dabar taisomi. Todėl šiandien Florencijoje butų problema dar yra labai aštri.

(Bus daugiau)

Florencijos panorama

POETIŠKOJI POPIETĖ

(Atkelta iš trečio puslapio)

damas moterišką suledėjimą jo meilei.

ir taip pasiliks ji pro minčių šokančius klajojimus į aušrą surakindama žvaigždes begarbindama ledą

Manuel Blanco-Gonzalez 1963 metais išleido ir kitą rinkinį "fenix". Siame leidinyje autorius ir toliau skausme drasko savo sielą. Tik jaučiamas stiprus posūkis iš lyriško romantizmo į Picasso, Salvador Dali ir Garcia Lorca surrealistinį pasaulį. "fenix" puslapiuose poetas, miręs meilėje, atgimsta savo skausme, tarsi naujais sparnais suplasnoja, pajudamas nebe vien tik savo įsiskakėjusį bevilistikumą, bet ir visos žmonijos tragikalią pulsą.

Sis desperatiškas savęs pažinimo noras persilieja iš "as" į "jis" ir iš "mano" į "jo" ar "savo". Poetas subendrina, sugreina savo pasaulį su visu universaliu pasauliu.

viename laikui užsklęstam kambaryje susirinko paukščiai be mėnesienos

prie vieno karto žiburio prisijungę vienas švelnus sapnas saugus tyras nekaltas

ir išroškiosioji siela trokšdama išgėrė savo nuogąją mirtį.

1964 metais Gredos leidykla Madride išleido visos jo poezijos antologiją. Prieš mėnesį toje pačioje leidykloje pasirodė poetų paskutinis eilėraščių rinkinys, pavadintas "ya no es la primavera pasada" (jau nebepraėjęs pavasaris).

Naujojo rinkinio pasirodymo proga aplankau ispanų literatūrai daug davusį ir dar daugiau žadantį poetą, krišna, rašytoją Manuel Blanco-Gonzalez.

Susitikome sutartą penktą valandą po pietų. O prisimindami garsaus ispanų poeto Garcia Lorca vieno jo žinomo eilėraščio eilutę, nutarėm mūs pokalbį pavadinti: "eran las cinco de la tarde".

"Uo penkta po pietų"

Zinau, kad esate kilęs iš literatų šeimos. Ar ši literatūrinė aplinka paskatino Jus pasirinkti poeto kelią?

Nežinau, gal paskatino, o gal pasunkino. Tai aš jo natū-

raliai. Būdamas septyniolikos metų, išmilyėjau ir pradėjau rašyti poeziją.

Poetai daug kalba apie inspiraciją. Kas jūmyse vyrauja: darbas ar inspiracija?

Abudu vienas kitą papildo. Tačiau be inspiracijos toli vis dėlto nenuėisi. Rašau spontaniškai, užėina tuščios dienos, o vėliau praplūpa tvanas.

Pirmiausia kren'a į akis Jūsų absoliutus paneigimas įprastų skyrybos ženklų ir d'žijų raidžių. Kodėl jų neįvartojat?

Yra keletas priežasčių. Pirmiausia nesu aš pirmas, kuris taip rašo, tai daro pvz. ir Joyce ir Cummings ir kiti. Kai pradėjau rašyti, susilaukdavau namuose daug kritikos dėl nemo-kėjimo varuoti skyrybos ženklų. Tada nutariau visai apsieiti be jų. Kalbant apie rimtesnes priežastis, turiu prisipažinti, kad aplanai nemėgstu didžiųjų raidžių. Žodis su didžiąja raide jau iš karto žodį išskiria iš kitų tarpo. Gal tai yra mano lygu-

mo romantiška manija. Poezijoje man ženklai, kaip įsienėje nuostatai, tik trukdo. Dar viena rimta priežastis — laikas. Kaip matuojamas, sakysim, tas kas laikas? Sekundė, dvi sekundės, momentas? Geras eilėraštis visada turi savo ritmą. Prozoje be ženklų jau sunkiau. Nukendia interpretaciją. Nors ir prozoje štai jau yra bandoma. Poezijoje ženklų išvengimas visai įmanomas, nes eilėraščių eilutės savaimė patį eilėraščių suskaldė. Visa tai duoda tam tikrą "stream of consciousness", skaitytojui pažadinimas, tam tikras vaizduotės žaismas, skaitytojas tada tampa pats savotišku kūrėju.

Jūsų poezija sklaidina oraus skausmo, nesijaučia lengvesnių d'žaugsmo prošvaisčių. Idomu bū'ų sužinoti kodėl?

Štai, tur būt, lemia pati didžiojo lyrikos tematika. Rašant apie meilę, mirtį ar Dievą, savaimė prisilaikoma tam tikro orumo. Didžioji lyrika visada ribojasi tam tikrais giliais jausmais, kurie negali būti lengvaped'ški. Jei būčiau t'k intymistas, tai rašyčiau apie džiaugsmą, intymistams to ir pakanka.

Daugumas šių dienų poetų turi savo individualią simboliką. Ką reiškia Jūsų poezijoje dvi labiausiai randamos gėlės: aguona ir plukė (anemone)?

Aguonos žiedas man yra

nepaprastai gražus. Tai kukli, bet patraukli gėlė, ji neturi rožės sudėtingumo ar orchidėjos komplikotumo. Jos intensyviai gili raudona spalva man primena kraują, žiaurumą, mirtį, bet ir gyvenimo pradžią, gamtos ir gyvūnijos grožį. Be to, ji turi ir dar vieną savybę — tam tikrą opiumo kiekį, tai sukelia man ir kitas asociacijas, primena miegą, sapną, nirvaną. Anemono žiedas man siejasi vėl su mirtimi. Ši gėlė paprastesnė, trapesnė, mažesnė už aguoną. Dažniausiai ji mano vaizduotėje baltą su įvairiais baltumo įvaizdžiais.

Gyvendamas šiame krašte, čia baigęs aukštuosius mokslus ir čia profesoriaudamas, rašote vis dėlto ispaniškai, ne angliškai. Kodėl?

Ispanų kalba yra mano gimtoji kalba. Man tai yra brangi mano šeimos kultūrinė tradicija. Gyvenimas užsienyje tėra tik mano techniškoji, bet ne dvasinė egzistencija. Jaučiuosi įaugęs į ispanišką kultūrą, nežūrint to, kad pvz. mūsų kaimynai prancūzai laiko save kultūringesne tauta (nors mes ne visi taip galvojame). Aš gi d'žiuojuos savo tautą, jos praeitimi, tikėdamas į jos ateitį. Norėčiau, kad ir mano kūryba būtų pozityvus, konkretus ir šį tą reiškiantis įnašas į ispanų tautos kultūrinį kurtį. (Šie svertimuose pasvečiuose gyvenančio, dirbančio ir kuriančio ispano šviesuolio žodžiai turėtų būti giliai įsidėmėtini ir lietuvių jaunajai kartai, bręstančiai, besimokslinančiai ir kuriančiai gyvenimą taigiai ne savo tautos žemėse. Red.)

Kiekvienas Jūsų išleistas poezijos rinkinys turi vis savitą tematiką. Kaip apibūdintumėte pastarąją savo poezijos knygą?

Pirmąją jos dalį pavadinau "no es la primavera pasada" (jau nebepraėjęs pavasaris). Pavadinimas yra t'kras romantizmo nostalgijos pal'kuonis. Antroji dalis — "fatsrasie" yra intelektualinė pažinimas. Pati tematika šį kartą čia sunkiau apčiuopiama. Joje pretenduoja sukurti pasaulio viziją. Pagrindinis veikėjas čia anapus keistų fenomenų įvykiu. Jo jausmų ego giliai paskandintas daiktuose — objektuose. Nežinau, kaip konkrečiai išryškinti šias mano pre'enzijas. Gal toks vaizdas galėtų šį tą pasakyti: žmogus mėnulioje tarp meteoritų, absurdiškame kosmare.

Iš kur kilęs antrosios dalies pavadinimas "fatsrasie"?

Vasaros šešėliai

Nuotr. Alg. Grigaičio

Tai iš viduramžių trylikto ir keturiolikto šimtmečio trumpai sublygėjusio, primityvaus prancūzų surrealistinio knygos. Iš Jehan B. D'Arras inspiracijos. Šią knygą intelektualinė dalį apibūdinau kaip absurdiškų vizijų puokštę.

Skaitydama šį naująją Jūsų kūrybos rinkinį, jaučiu tam tikrą sąlytį su žymiuoju ispanų poetu Garcia Lorca. Kas labiausiai Jus žavi ano poeto knygose?

Jo jėga, emocijų stiprumas, "obulus muzikalumas, ritmas, žavus piešimas žodžiais ir absoliutus jausmų pažinimas.

Tačiau daug kam pasaulyje labiau patinka subtilesnis kito ispanų poeto, Nobelio premijos laureato Jimenez stilius. Kaip Jūs vertintumėt Jimenez poeziją?

Jo rami, švelni kūryba sukelia ir ekstazės nuotaikas. Aš pats mėgstu labiau sudėtingesnius poetus, tokius kaip Alexandre, Lorca ar Hernandez.

Kaip apibūdintumėt šių dienų kartos poetus? Kokios naujos bangos laukomos?

Ispanijoje po Miguel Hernandez įvyksta lūžis. Po pilietinio karo iškyla Jose Hidalgo, Vicente Gaos, Jose Hierro ir Claudio Rodriguez. Jie padaro radikalių posūkių į socialinę bei religinę poeziją. Pasibaigus pilietiniam ir an'ram pasauliniam karui, rašytojus jaučia savotiška sąžinės persekiojimo krizė. Blas de Otero, socialinio bei religinio intensyvumo poetas, kurio kūryba sėmėsi įkvėpimo iš Unamuno pradeda rašyti "didžiąjį daugumai".

Anlamai jaunieji poetai yra nuogo este'izmo prieštai. Jų poezijoje jaučiamas stoiskumas ir savotiškas asketiškumas. Grynai religiniai ar bibliniai poetai yra mažiau populiarūs už surrealistus. Reikia žinoti, kad ispanuose iš senovės vyrauja dvi mokyklos: Andaluzijos ("ausminė, su arabiškos įtakos palikimu) ir Kastilijos (kietoji poezija, ieškanti grožio formose ir efektuose). Šiuo metu dėmiau sekama socialinė ispanijos poezijos linija. Sunku išpranašauti jos ateities posūkius. Dar vis tebepergyvenama pokarinė sąži-

nės krizė, na, ir jaučiama reakcija prieš surrealizmą.

Kaip Jūs manote, ar poezijos populiarumas, apskritai, yra sumažėjęs?

Nemanau. Populiarumą iššaukia reikalingumas. Kasdieninis laikraštis mums yra taip reikalingas, kaip ir kasdieninis maistas. Tačiau be šampano ir kaviaro galima apsieiti. Poezija mažiausiai visiems kasdien reikalinga. Šia prasme galime užtai be jos apsieiti. Bet ji vis dėlto išsilaikė savo aukštumoj. Jei daiktas kasdien daugiausia naudojamas, tai dar nereikia, kad jis geriausias. Pvz. daug "pigųjų" romanų pasidaro "bestselleriais". Suprantama, kad jie tada daugiau skaitomi, negu klasikikai. Bet ar tai reiškia, kad jų autoriai geresni už Kafką ar Joyce? Mūsų amžiuje prekės pasisekimas labai priklauso nuo jos išreklamavimo. Tačiau taip kaip seniau, taip ir dabar, poeziją skaito tam tikra žmonių rūšis, kurią galime pavadinti elitu ar kaip nors kitaip. Poezija savo trumpume yra sukaustyta, ir joje turi būti kas nors ypatingo ar nepaprasto, kad pasiektų didesnę skaitytojų kiekį.

Ką planuojate, žvelgdami ateitin? Ar rašysite ir toliau beveik tik poeziją, o gal suksite labiau į prozą?

Metams bėgant, tubulėja išraiškos technika, išmoksi sintetizuoti, bet ir darais per daug hermetiškas, kartais ir nebesu-prantamas. Tačiau nesu sinteresuotas tapti šios rūšies virtuozu, todėl žadu daryti posūkių į prozą.

Jūsų pirmieji bandymai prozoje (pasakų knyga) nesulaukė ypatingesnio pasisekimo. Ar šitai Jūsų neapylė?

Greitas ir neužsitarautas pasisekimas yra pavojingesnis už nepasisekimą. Prisimena man Van Gogho pavyzdys: šį menininką pasisekimas ir palaužė, net nuvedė savizudyb'n. Daug menininkų veltui praleidžia brangų laiką svajodami apie pasaulinį pripažinimą. Nesu nei kuklus, nei išimtis taisykleje. Jo troškui ir aš, bet kartu ir baiminuisi. Dažnai pagalvoju čia apie Steinbecką. Manau kad garbė jį pradžė. Pataikaudamas daugumai, jis dabar rašo, kaip keliauja su šuneliu Čarliu. Antra vertus, labai gerbiu Jimenezą: jo paskutiniai darbai kur kas stipresni ir geresni už pirmuosius. Kas pats rašo, tas gerai žino, kad šitaip padaryti nėra lengva. Taipgi gerbiu Pica-

asso. Garbė jo nesukaustė. Jis vis tebėra laisvas savo kūrybos karalius. Atrodo, kad prancūzų R. Grillet per greitas pasisekimas jau baigia jo kūrybą palaužti. Užtai mano prozos pirmojo rinkinio nepasisekimas verčia mane po tiek metų vėl iš naujo bandyti.

Ar esate galvojęs ir apie romano galimybes?

Daugiau kaip prieš dvidešimt metų apmaščiau ir suplanavau savo literatūrinį kelią. Turiu pasakyti, kad tikiuos dar ilgai gyventi, todėl ir tikiuos planą įvykdyti. Apie romaną taipgi jau seniai galvoju. Kadangi nemėgstu realizmo, tai jis tikrai nebus realistinis. Šiliumi, tur būt, galėtų panašėti į Joyce ar Kafką. Daugeliu metų rašęs vien tik poeziją, todėl pripratęs viską glausti ir sintetinti, jaučiu, kad man gana sunkoka su detaliu aprašymais. Todėl kurį laiką dar rašysiu pasakų ir novelių, o tik vėliau romaną.

Ar buvotė kur nors anksčiau susidūręs su lietuvių literatūra?

Ne. Jūsų man dovanota lietuvių rinkinių poetų antologija anglų kalba "Green Oak" yra man didelė staigmena. Iš kitos pusės, man bus nepaprasta garbė ir savotiška egzotika būti suprastam ir lietuvių kalboje.

Ką matys Vilniaus bepradedančiam naujam opeors ir baleto sezone. Sezonas atidarymas komp. V. Paltanavičiaus ir režisieriaus H. Vancenciaus opera "Kryžkelėje", opeors libretas G. Astrausko ir K. Silgalio. Po šio pastatyto seks laukė ypatingesnio pasisekimo. V. Laurušo opera "Išskridę paukščiai", libretas A. Kalinauskos ir Eug. Matuzevičiaus. Šią operą režisuos bulgaras V. Popovas. Baleto sezonas bus pradėtas P. Čaikovsk'o "Miegančioji gražuolė". J. paruošė eustų baletmeisteris E. Tanas.

Pirmą kartą Lietuvoje rengiamasi parodyti ir amerikiečių kompozitoriaus D. Gershvino opera "Porgi ir Bess". Sezoną pabaigoje numatoma taipgi ir D. Pucinio opera "Mergaitė iš Vakarų", o režisierė V. Mikšaitė ir dirigentui J. Aleksui patikėtas R. Vagnerio žinomosios operos "Lohengrino" pastatymas.

Visai naujus kūrinius šiam sezonui rašo: R. Zigaitis — naują baletą "Praėjo mergina", E. Balsys — baletą "Vėjų pagai-rėj", J. Juzeliūnas — opera.

A. ABALL ROOFING CO.

Isteigta prieš 49 metus
Išplėsiame visu rūšių stogus. Taisome arba deklamuojame kaminius, rūsias, nutekamusius vamzdžius. Dėme me iš lauko. Taisome mūrą, "tuck pointing", pinat apsidraude. Visa darbas garantuotas. Visa

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Skambinkite bet kurio laiku. Apskaičiavimai nemokamai.

SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmaidienio iki ank tadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadienis ir sekmadienis nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakaraie pirmadienio vakaro ir vakaro.

7159 South Maplewood Avenue Chicago, Illinois 60629

VISOS PROGRAMOS IS WOIA

1490 kil. AM ir 1027 mg FM

Telef. HEmlack 4-2413

APDRAUDŲ AGENTORA

Namu, automobilii, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išmokėjimo sąlygos

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2235

BANGA

TV, Radio, Stereo, Air-Conditioner

Pardavimas ir taisymas

2649 W. 63rd St. Telef. 434-042

P. Rudėnas K. Simolis

TELEVIZIJAS

paprastas ir spalvotas nebrangiai. Taisome 1/2 patarnavimą vietoj \$3 už d'bruvės darbą \$10.00 ir daiv. Pastatysite apie naujas

J. M. GLINAS

2549 W. 69 St. II auk. PR 6-106

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINEJE

80 MILIJONŲ PERŠOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60636

TEL. GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ viena tų žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinčiai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėjimo palyginamai aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokojo savo taupytojams virš 14 milijonų tolerų dividendų. Chicago, Taupymo Bendrovė steigėsi būtinai finansinškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnį gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$84.000.000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate apylankę mūsų 84 milijonų dol. finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlimis išpuostą pirmą įstaigos aukštą. Laimės Šaltinėlių — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1.200.00. Pamatysite plačiai žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriam yra vietos 200 asmenų ir kuris veltui duodamas organizacijai su

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meeting
10. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money

- order checks. No service charge to members.
- U. S. Postal Stamp Machine
- Service
- We sell Travelers Checks
- Save-by-mail Kits
- Notary Public Service
- Two large Free Parking Lots
- Free Theatre tickets two Saturdays each month for your children and mothers
- Christmas party with gifts to College Bonus Members

4³/₄%
METAMS

VISUOSE
TAUPYMO
SKYRIUOSE

Federalinė vyriausybės apdraudus įstaigos visos taupymo sąskaitos apdraustos iki

sirinkimams. Susirinkusiems veltui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuostas dideliais Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentų paveiksais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrenginių bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigų. Mes turime specialų skyrį, kuriame taupom mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Siame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, ne iki 5% šandien mokslas kainuoja nuo \$6.000 iki \$12.000.

daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižūrėsite, kai sutaupysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$250, \$500, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams rūpestis sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificatų taupymo skyriumi).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime

JOHN PAKEL, Sr., Prezidentas

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

PRIE KARALIŲ IR KUNIGAİKŠČIŲ GRIZTANT

(Atkelta iš 1 psl.)

Lietuvos apaštalai. Taigi ir Kria vo akto autoriai galėjo norėti parodyti lietuviams savo didelį kilumą: lenkai savo karaliaitę išleidžia už valdovo, turinčio žemesnį titulą, kad tik galėtų apsikūnyti Lietuva. Pagaliau, jei Lietuvos valdovo titulas buvo nenustatytas, tai lenkams buvo naudinga tituluoti L. D. K., kad turėtų daugiau pagrindo reikalauti didelę Lietuvą prijungti prie mažos Lenkijos, o ne atvirkščiai. Ir A. Šapokos "Lietuvos istorijoje" aiškina, kad Lietuva, kaip žemesnio laipsnio valstybė — kunigaikštija, prijungta prie aukštesnio laipsnio Lenkijos valstybės — karalijos (108 p.). Tą pačią mintį kartoją ir prof. I. Ivinskis Liet. Enc. (XIII, 95). Jei pasitvirtintų J. Deivickės - Navakienės iškelta mintis, kad dabar žinomas aktas yra lenkų falsifikatas, tai dar daugiau sumažėtų jo vertė šiuo klausimu.

9. Po Kriavo akto lenkai Lietuvą laikė savo valstybės dalimi, nežinodami, kad Vytautas D. ją valdė savarankiškai. Tai aiškiai rodo lenkų sukeltas triuškes dėl Vytauto D. sumanymo vainikuoti. Jei lenkai Lietuvą laikė Lenkijos dalimi, ar mažiausia vasalu, tai jie jokiu būdu negalėjo tituluoti Lietuvos valdovo karaliumi, nes tuo pačiu būtų pripažinę Lietuvos nepriklausomumą.

Ir pirmieji Lietuvos metraščių autoriai buvę rusai, kuriems labiau buvo pažįstamas kunigaikščio negu karaliaus titulas. Tuo būdu Lietuvos metraštininkai galėjo pasitarnauti lenkų planams Lietuvos valdovus tituluoti kunigaikščiais. Taip XV a. L. D. K. titulas įgijo pilietybės teises. Todėl ir Diugošas. būdamas nuoseklus lenkų politikos Lietuvoje rėmėjas, Gediminą titulavo ne karaliumi, o L. D. K., kad kartais karaliaus titulas nesukeltų lietuvių didesnių separatistinių nuotaikų.

10. Senosios Lietuvos valstybės valdovų titulo klausimas, atrodo, nėra toks mažas bereikšmis klausimas, kaip kai kurie net istorikai yra linkę manyti. Tai yra mūsų tautos garbės reikalas: nėra tas pats, ar Lietuvos valdovai titulavosi pusiau azijatinį rusų valdovų pavyzdžiu ar Vakarų Europos valdovų titulu, tuo labiau, kad mėgstame pabrėžti, jog Lietuva daugiau orientavosi į Vakarų Europą. Čia kuklumas ne vietoje.

11. Suglaudus visas išdėstytas pastabas, kol neturime lietuvių

GRAFIKA IR GRAFIKAI

(Atkelta iš 2 psl.)

dažniausiai tokiose dėžėse muziejai bei galerijos ir laiko savo grafikos kolekcijas.

Pavojingiausi grafikos prieštai yra dulkės, saulė, oras, drėgmė ir beveik visi kiti atmosferos elementai. Didesni miestų oras yra labai kenksmingas popieriui. Chemikalai sugadina popierių labai trumpu laiku. Per karštą ar per šaltą temperatūrą ir drėgmę taip pat yra labai pavojingi. Saugojant meno darbus, reikia vengti per didelio ir per dažno šių elementų keitimo. Ore skrajiojančios dulkės ir mikrobai gali suėsti popierių, o tuo pačiu ir brangiausią meno kūrinių, labai greitai. Saulė ir šviesa, nors yra visos gyvybės šaltinis, grafikai tačiau kenkia labiausiai iš visų, čia išvardintų pavojų. Nuo saulės pešinys nublinka, o popierius susiraito.

Norėdami išvengti visų šių nemalonių ir išlaikyti turimus grafikos darbus gerame stovėjime, turime tinkamai juos saugoti, o geriausias būdas tam atlikti yra tuoj pat darbus įrenginti. Žinoma ir čia reikia daug atsargumo. Bet apie tai kita kartą.

(Bus daugiau)

Rašytojas, kaip kunigas, kito darbo neprivalo dirbti. Jis turi būti geriausias sveikatos stovy.

— Emerson

ta klausimą svarstyti, surinkti žymiai daugiau medžiagos, negu jos iki šiol turime, ir tada daryti atitinkamas išvadas.

KATALIKŲ MOKYKLOS SVEDIJŲ

Stockholmo katalikų vyskupas John Taylor šiomis dienomis pašventino naują katalikų privačią aukštąją mokyklą Euskedo mieste, pavadintą šventojo Eriko vardu. Mokyklai vadovauja pakviesta švenčiausios Marijos

Notre Dame seserys. Šalia šios mokyklos švedijos katalikai dar turi savo privačias mokyklas Stockholme ir Gothenburge. Visos katalikų mokyklos gauna lygiai valstybinę paramą, nemokamą gydymą, pridedamą maitinimą, vadovėlius ir muzikos mokytojų priemones.

SOUTH MUSKOKA MEMORIAL HOSPITAL

IN
BRACEBRIDGE, ONTARIO, CANADA

OFFERS EXCELLENT OPPORTUNITIES FOR

MEDICAL TECHNOLOGIST

An expanding general hospital in beautiful resort area within easy driving distance from Toronto.

Competitive salary, generous pensions and group insurance plans with full portability between participating hospital. Sick leave plan, vacation plan and call back remuneration. Also REGISTERED NURSES. Good starting salaries.

To arrange personal interview wire, write or call:

THE ADMINISTRATOR — 705-645-4404

Kas tik turi gerą skonį,

viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western. PR 8 - 5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 val. iki 6 val. vakaro.

Highest Rates on Savings

At Standard Federal Savings your savings earn at the highest rate paid by any savings institution in Chicagoland.

4 3/4%

PER ANNUM. CURRENT RATE

PASSBOOK SAVINGS

Earnings are added and compounded four times a year. No time requirements. No minimum amount. Additional amounts can be deposited at any time in any amount.

INSURED SAFETY

Your savings are protected by our own exceptionally strong financial condition and by insurance to \$15,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation, a permanent agency of the U. S. Government. Safety for your savings is a tradition at Standard Federal Savings.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.

ASSETS OVER \$116,000,000

5 1/4%

PER ANNUM

6 MONTH CERTIFICATES

Designed for savings investors who have large lump sums to invest. Issued in minimum amount of \$10,000.

**STANDARD
FEDERAL
SAVINGS**

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141

DRAUGAS, šeštadienis, 1967 m. rugsėjo mėn. 2 d.

5

You'll leave your heart at the **DIAMOND KEAR** RESTAURANT AND LOUNGE

Kartą įėjus vidun, jūsų širdys nuskradins jus i miegod nepamirštamą tropikinį Pietų Pacifiko grožį. Pasidžiaukite puikiais tropikiniais ar amerikoniškais kulinarijos gaminiais, atidžiai paruošimais ir elegantišku patogumu.

SOTCS UŽKANDŽIAI

ON SOUTHWEST BL. JUST WEST OF THE BEERIE, 7000 STREET INTERSECTION for reservations call 525-3670

Private Rooms for Group Parties and Couples

FRANK'S T. V. & RADIO, Inc.
3240 SO. HALSTED STREET • Tel. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. TAIPGI ORG. VESINTUVAI IR SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Expo 67 Rudens Sezonui
KAMBARIAI PAPIGINTOM KAINOM
Rezidenciniame Montreale rajone, prie didžiųjų susisiekimo linijų, netoli Expo, atskiri kambariai su užraktais vien Expo svečiams rezervuotame bute. Informacija siunčiama nemokamai.
Kainos: vienam asmeniui \$5.00, sekantiems po \$2.00
P. RUDINSKAS, 2415 Park Row East, Montreal 28, Quebec, Canada — Telef. 514-482-4094

A & P MECHANICS OPPORTUNITY
Enjoy small airline seniority with large airline pay scales and benefits. Our new expansion program includes improved working environment and facilities. All personnel receive complete initial training and annual refresher courses.
To arrange for transportation to interview contact:
Write, Wire Or Call Collect 317 241-8201
R. D. COLLINS AT
LAKE CENTRAL AIRLINES
Indianapolis, Indiana

THE MERIDEN HOSPITAL
in Meriden, Connecticut
OFFERS EXCELLENT OPPORTUNITIES FOR
CLINICAL LABORATORY OPENINGS
Full-time permanent positions for qualified clinical laboratory personnel:
CLINICAL LABORATORY TECHNOLOGIST
CLINICAL LABORATORY TECHNICIAN
CLINICAL LABORATORY ASSISTANT
Excellent starting salary with progressive wage program.
ASSISTANT DIETICIAN
A.D.A. preferred but not necessary. — Also
REGISTERED NURSES • LICENSED PRACTICAL
All shifts. Good salaries plus differentials. Numerous Hospital paid employee benefits.
WRITE OR APPLY IN PERSON
181 Cook Avenue MERIDEN, Connecticut

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
AUG. - RUGP. 31 D. ir SEPT. - 1 ir 2 D. D.

DUJARDIN V.S.O.P. GERMANY BRANDY	
84 Proof	Fifth \$5.49
NAPOLÉON BRAND OF IMPORTED FRENCH BRANDY	Fifth \$3.39
HINE FIVE STAR Imported COGNAC	\$5.49
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P	Fifth \$4.89
POPULAR BRAND of Very Light Bodied SCOTCH WHISKY 86 Proof	Fifth \$4.98
POPULAR BRAND OF IMPORTED CANADIAN WHISKY 86.8 Proof	Fifth \$4.98
PEAR KRUSKOVAC IMPORTED YUGOSLAVIAN LIQUEUR	Fifth \$4.19
CANADA DRY Distilled London Dry GIN 90 Proof	Quart \$3.39
MICHELOB BEER	
Case of 24—12 oz. Throw Away Bottles	Case \$5.09
SCHLITZ BEER	
Case of 24—12 oz. Throw Away Bottles	Case \$3.69

Kuriam galui mokėti daugiau?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPY. KITE NUO \$500 IKI \$1,000

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT
4030 Archer, VI 7-1515

LEO'S SINCLAIR SERVICE
5957 So. Western Ave.
LEONAS FRANCKUS Sav. Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos
Tune-ups ir Motorų Remontas
Kampas 58th Street
Telefonas — PRospect 8-9533

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer A. Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-59-1

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Antano Baranausko "Anykščių šilėlis" ir Dionizo Poška "Muzikas Zemačių ir Lietuvos" išleisti vokiečių kalba. Abu veikalai vokiečių kalba išvertė dr. H. Budensiegtas, išleido V. H. Finko leidykla Muenchene. Leidiniai nemažo formato. Baranauskas 40 psl., iliustruotas dail. J. Kuzminskio medžio raižiniais, Poška 22 psl., iliustruotas dail. V. Jurkūno. Abudu vertimus knygoje dar palydi vertėjų išmūs straipsniais apie patiktuosius autorius ir jų kūrybą aplamai. Sakysim, raštas apie Baranauską jau yra 15 psl. studija, kurioje skaitytojas plačiau supažindinamas ir su kita Baranausko kūryba, citatų formoje parodant vokiečių kalbą dar išverstus posmus ir iš kitų žinomų Baranausko kūrinių, iš "Kelonės Peterburgan", "Neramumo", "Pasikalbėjimo giesmininko su Lietuva". Aptariant D. Pošką, taipgi cituojamas jo "Ma no darželis".

Iš tų įvadininių straipsnių sužinome, kad H. Budensiegtas, verčiant vokiečių kalbą Baranauską ir Pošką, jam talkino Vakarų Vokietijoje gyvenantys E. Kavolis, V. C. Banaitis ir F. Bajoras ir Lietuvoje gyvenantys E. Astrauskas (parūpinęs pažodinį "Anykščių šilėlio" vertimą) ir K. Korsakas. Abidvi čia minimos knygos Vakarų Europoje jau susėjo atkreipti į save dėmesį, sulaukdamas palankių atsiliepimų Vokietijoje ir Prancūzijoje. Šia proga reikia pabrėžti, kad ir Donelaičio "Metai" kiek anksčiau vokiečių kalbą yra išversti to paties dr. Hermann Budensiegtas. Žodžiu, šis mielas lietuvių tautos ir lietuvių kultūros bičiulis per dvejus metus vokiškai kalbančiam pasauliui pateikė trijų lietuvių literatūros klasikų kūrybą. Tebūna visų lietuvių už tai jam didelė padėka.

• Pauliaus Augiaus monografijos pristatymas įvyks rugsėjo 24 d., 3 val. popiet, Jaunimo centre, Chicagoje. Iškilnėje kalbės iš Kanados atvykęs artistas Augiaus kūrinių kelio draugas dail. Telesforas Valius. Aktorė Zita Kevalaitytė - Visockienė deklamuos "Eglės, žaliųjų karalienės" pasaką, kurią savo medžio raižiniais įamžino ir grafikas Paulius Augius. Taipgi jo kūrybingai iliustruotas Valan-

čius "Zemačių vestuvės" skai-

tys aktorius Leonas Barauskas. Programoje taipgi dalyvaus Chicago Lietuvos styginis kvartetas. Augiaus monografijos pristatymui įėjimas nemokamas.

• Prof. Paulius Slavėnas prisimenant ir šiemetinių apdovanojimų ordenu sušaukiant. Prof. Paulius Slavėnas astronomas, Yale universiteto filosofijos mokslo daktaras (1928), rug-

pūčio 8 d. gavo Lenino ordiną, anot pranešimo — "už aktyvų dalyvavimą propaguojant politi-

nes bei mokslines žinias ir vaisingą darbą, komunistiškai auklėjančią darbo žmones".

Jau nepriklausomos Lietuvos laikais buvęs žinomas ne tik kaip mokslo popularizatorius, bet ir kaip savarankus visuomenininkas (skyręs daug dėmesio Mažosios Lietuvos reikalams, dalyvavęs J. Keluocio "Naujosios Romuvos" sutelktame sam-

būryje), po karo likęs rusų vėluojant Lietuvoje, šalia mokslo ir pedagoginio darbo universitete, dalyvauja "Zinijos" (anksčiau vadintos Pol'itinių ir mokslinių žinių sklaidimo) draugijos veikloje. Nors ši draugija daugiausia dėmesio kreipia į ateizmo bei marksizmo - leninizmo populiarizaciją, prof. P. Slavėnas paprastai ribojasi informacija iš erdvės tyrimų srities. Savo paaiškinimais paskaitose bei straipsniuose bus grožinės ir tik-

Vasaros malonumai...

Nuotr. V. V.

rovę nemaža tų klausytojų - skaitytojų, kurie galėjo būti susikūrę nepagrįstų iliuzijų, kilusių iš kitų įsibėgėjusių propagandistų dūgavimų, skelbiančių, jog "mes keliaujam į žvaigž-

dynus", "mes valdom kosmosą" ir panašius.

Prof. P. Slavėnui Lenino ordinas teko, Sov. S-gos valdžiai pabėrus dosnias rieškus as ordino minėtajai "Zinijos" draugijai. Be jo, Lietuvoje kitą (Raud. vėliavos) ordiną gavo Kauno medicinos instituto prorektorius docentas Vytautas Kuzminskis. Žemesnio laipsnio ordinų bei medalių Lietuvoje gavo dar šeši tos draugijos veikėjai. (E.)

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikyti paveikslams skelbimų rėmai ir metalo apliet rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginiai 7-7238, 59

Pristatome Visokių Rūšių STATYBĄ IR NAMŲ PATAISYMŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO

STASYS LITVINAS Pres.

3039 So. Halsted St., VI 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai

3314 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60621

Tel. PR 6-8900

ST. ZABRODSKAS

MIESTO IR NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

Atlieka remonto, perstatymo ir naujų statybų darbus, cemento darbus, elektros įrengimus ir kt. Išdirpa - kalingus leidimus iš miesto valdžios namų statymui, pertvarkymui ir remontavimui.

Visas darbas yra garantuotas ir apdraustas.

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

MOVING

perkrausto baldus iš artų ir toli.

A. BENIULIS

Chicago, Ill. 60629, Tel. RE 7-7083

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

Telef. — PR 8-7887

CHICAGO, ILLINOIS 60609

2040 West 52nd Street

METROPOLIS-RESTORANAS

6538 S. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. — TEL. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnicelis ir kt. didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškoj jaukioj nuotakoj galėsite praleisti laiką, sėdėdami pavalyti ir atsispaivinti.

Atdara kasdien nuo 3 val. popiet iki vėlumos. Seštad. ir sekmad. nuo 12 val. d. iki vėlumos. Visi prašomi atsilankyti.

Savininkai PETRAS IR ANTONINA KAUSAI

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausią pasirinkimą visų moderniųjų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvrt. 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

FOTOGRAFAVS

ZAVIOMS NUOTAKOMS

home of MODERN photography

Portraits • CANDIDS

3213 South Morgan St. YA 7-5858

Gowns by Martha

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 3/4 %

Naujas ankštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v.

PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

JEI JŪS NORITE SIŪSTI

SIUNTINĮ - DOVANAS Į USSR

NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS

F I R M O S

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY INC

(LICENSED by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., IN 7-5522

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.	1530 BEDFORD AVE.	IN 7-6465
NEW YORK 2, N. Y.	78 SECOND AVENUE	OR 4-1540
NEWARK, N. J.	250 MARKET STREET	MI 2-2452
SOUTH RIVER, N. J.	46 WHITEHEAD AVENUE	CL 7-6320
UTICA, N. Y.	963 BLEECKER STREET	RE 2-7476
FARMINGDALE, N. J.	FREEMAN ACRE	363-0404
PHILADELPHIA 23, PA.	631 W. GIRARD AVENUE	PO 9-4507
ALLENSTOWN, PA.	126 TILGHMAN STREET	HE 5-1654
ROCHESTER 5, N. Y.	558 HUDSON AVENUE	232-2912
LOS ANGELES 4, CAL.	107 SO. VERMONT AVENUE	DU 5-8550
CHICAGO 22, ILL.	1241 NO. ASHLAND STREET	HU 6-2818
BALTIMORE 31, MD.	1900 FLEET STREET	DI 2-4240
BUFFALO 12, NEW YORK	701 FILLMORE AVENUE	TX 5-0700
DETROIT 12, MICH.	11601 JES CAMPBELL AVENUE	TO 5-0298
HARTFORD 6, CONN.	443-47 ALBANY AVENUE	CH 7-5161
NEW YORK CITY, N. Y.	219 MONTGOMERY ST.	HE 5-6308
SYRACUSE, N. Y. 13204	515 MARCELLUS STREET	475-9716
CLEVELAND 15, OHIO	4028 N. W. NORTH AVENUE	PR 1-0600
STAMFORD, MICH.	11339 JES CAMPBELL AVENUE	TO 6-3980
SO. BOSTON, MASS.	396 W. BROADWAY	AN 4-1122
TRENTON 10, NEW JERSEY	1132 DUTCH AVENUE	EX 2-0306
RAHWAY, N. J.	117 W. GRAND AVE.	381-8997

Mes mokame 4 3/4 % ant risų sutaupų

per annum

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632

Telephone CL 4-4470

August Saldukas

Chairman of the Board

4040 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632

Telephone CL 4-4470

August Saldukas

Chairman of the Board

4040 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632

Telephone CL 4-4470

August Saldukas

Chairman of the Board

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti

Kazys Simonis

Mergaitė su gėlėmis (tempera)

Kultūrinė Kronika

• Dailininkui K. Simonui 80 metų. Šiam Lietuvoje gyvenančiam senosios kartos mūsų dailininkui š. m. rugpjūčio 25 d. suėjo 80 metų. Savo jaunystėje K. Simonis jokių meno mokyklų nėra baigęs, tad šia prasme meno pasaulyje jis yra didžia dailininkas savamokslis. Pirmaisiais nepriklausomos Lietuvos metais jaunos valstybės meno institucijų jis buvo angažuotas rinkti lietuvių tautodailę. Su šiuo darbu surištos anuometinės jo ke-

Kazio Simonio kūrybos paroda, kurioje eksponuota apie 400 jo paveikslų, knygų iliustracijų ir šiaip piešinių.

• Naujas lietuvių rašytojo veikalas anglų kalba. Jurgio Gliados romanas IKARO SONATA (Sonata of Icarus) Manlyland knygų leidyklos leidžiamas anglų kalba. Romaną išvertė profesorius Raphael Sealey. Veikalui įvadą parašys prof. dr. Charles Angoff. Romane daug vietos skirta lietuvių tautos genijui M. K. Čiurlioniui, todėl knyga turės dail. darbų reprodukcijų. Išankstinės prenumeratos knygos kaina nustatyta 5 dol., šiaip, jau pasirodžius, knyga kainuos brangiau. Išleidimo darbai spartiai varomi pirmyn, ir jau skaitoma pirmoji knygos korektūra. Dabar knygą galima užsakyti ir per autorių.

Manyland Books leidykla pirmoji, ir iki šiol vienintelė, suorganizuota profesionališkų būdu nuolat pristatyti amerikiečių visuomenei rinkinius mūsų literatūros raštus. Siekdama šio tikslo, leidykla gražiai talkon subūrė visą eilę amerikiečių mokslo vyrų ir reikiamų sričių specialistų. Leidyklos leidiniai nėra to liūdno mėgėjiškumo, kuriuo dar pasižymi dažna mūsų knyga, išleista angliškai. Manyland leidyklos knygas jau gana palankiai vertino didžiausieji Amerikos spaudiniai: Time, Saturday Review, N. Y. Times Books Review, Literary Journal, Chicago Tribune ir spaudos sindikatai, aprūpinę šimtus smulkiųjų leidinių savo atsiliepimais. Dažnai net reta sena ir turtiną amerikiečių leidykla negali pasigirti tokiais palankiais didžiosios spaudos atsiliepimais, kiti vis dėlto sulaukė Manyland Books leidinių.

Palaikyti šį milžiniško užmojo

darbą gali ir eilinis lietuvis, nevenodamas įsigyti šios leidyklos leidinių.

(K.)

• Dail. Br. Murino naujų darbų paroda atidaroma spalio 7 d. Čiurlionio galerijoje, Chicagoje. Paroda galerijoje vyks iki spalio 15 d. Br. Murinas yra dar antrajame nepriklausomos Lietuvos dešimtmetyje subrendęs tapytojas, lig šiol daugiausia reškęs akvarelinėje technikoje, kurioje dirbdamas, dailininkas yra pasiekęs gražių laimėjimų. Pastaraisiais metais Chicagoje surengtos kelios jo naujausių darbų parodos šitai gana akivaizdžiai patvirtino, rodydamos, kad dailininkas yra nepavargstanciai kūrybingas, sugebęs kiekvieną kartą vis įdomiau atsiviežinti. Šiemet rengiama jo naujausių darbų paroda meno mėgėjų yra taipgi nekantriai laukiama.

• Pietų Amerikoje plačiai pagarsėjęs lietuvių tapytojas Jonas Rimša, grįžęs iš Tahiti salos Pacifike į Santa Monicą Kalifornijoje, dvi savaites taisė savo sveikatą ligoninėje. Šiuo metu dailininkas jau su įkarščiu tapo paveikslus vaizdingos Tahiti salos motyvais. Kaip žinome, egzotiškoji Tahiti sala jau nuo seniau buvo ir yra tikras tapytojų rojus. Ją šia prasme labiausiai išgarsino ten gyvenęs ir kūręs žinomas prancūzų tapytojas Paul Gauguin'as (1848

—1903). Dabar ši sala bus neįsengusi ir lietuvių dailininko teptuko.

Gyvendamas Santa Monicoje, Jonas Rimša dabar ruošiasi savo darbų parodai Los Angeles, o po šios parodos žada vykti Ispanijon, Madridan, kur jis yra jau seniai kviečiamas ir laukiamas.

• Architektas dr. Alfr. Kolpavičius paguosė Sv. Jurgio Albany, N. Y., bažnyčios kapitaliniam perstatymui vidaus ir frontono planus, pagal kuriuos darbai pradėdami vykdyti jau šią savaitę. Sv. Jurgio parapijai jau kuris metas sėkmingai vadovauja kun. dr. M. Čyvas.

EXPO 67 PASUS IR BONŲ KNYGUTES

Montrealyje nusipirkite su žymia nuolaida darbo dienomis Montrealio Lietuvių Kredito Unijoje "Lite", o sekmadieniais po 10-tos valandos pamaldų Aušros Vartų parapijos spaudos kioske.

"Lite". Aušros Vartų parapijos ir kioskos adresas:
1465 De Seve St., Cote St. Paul, Montreal 20, Que., Canada

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
PASIRINKIMAS SPALVUOTU AR PAPRASTU TELEVIZIJU
RADIJŲ • STEREO • ORO VESINTUVU • TAISYMAS
2412 WEST 71st ST., CHICAGO, ILL. 60629, TEL. 471-2446

PADIDINTAS DIVIDENDAS VISOM TAUPYMO SĄTOM

4³/₄

on savings accounts

5¹/₄

on investment bonus

NUO SAUSIO MĖN. I D., 1967 M.
Sąskaitos apdraustos iki \$15,000
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

Norėdami geriau aptarnauti mūsų gausius klientus, perėmėme dar vieną restoraną Oak Lawn mieste. Galite būti užtikrinti, kad turėsite skanius valgius, skubų patarnavimą, kaip ir mūsų pirmame restorane. Kviečiame ir lauksime jūsų atsilankant.

Kilty's Restaurant

4545 West 95th Street, Oak Lawn, Illinois

(2 bloki į rytus nuo Cicero Avenue)

Telef. — GArden 4-5800

Jauk' atmosfera — Skanūs valgiai — Skubus patarnavimas

VESTUVOMS IR BANKETAMS YRA PRIVATOS KAMBARIAI —
NUO 10 IKI 800 ASMENŲ

Atdara kasdien nuo 8:30 val. ryto. Sekmad ir šventad. nuo 1:00 val po pietų.

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETOS

\$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS
TALPA — 350 SEDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atdara sekmad. iki ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 v. ryto, penktad. ir šeštadieniais iki 5 valandos ryto.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4³/₄% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

PASKOLOS

perkant namus daromos ilgiamis terminams ir prieminamais nuostimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DĖL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

DRAUGAS, šeštadienis, 1967 m. rugsėjo mėn. 2 d.

7

SEARS
HERITAGE MEMORIALS
ANTKAPIAI IR PAMINKLAI
yra pilnai garantuoti
Sears, Roebuck and Co.

KAINOS nuo \$74.95; į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo. Kapinių mokesčiai atskirai.

SUTAUPOTE • APTARNAVIMAS • PATENKINTI
6153 South Western Ave. Tel. HEMlock 4-4800
THOMAS J. KEARNS, vedėjas.

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

GUZAUŠKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA
Jorlanioje gėlių dël vestuvių, banketų, tautuvių ir kitų papuošimų

2443 West 63rd STREET
Telef. PRespect 8-0833 PRespect 8-0834

EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorai

Trys Moderniškos Koplyčios

4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741 - 2

4330 - 34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 - 8
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON
SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų
Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 60th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS
1348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3571

ANTANAS M. PHILLIPS
4307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-340

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1138

VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1005

LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL. Tel. — 636-2320

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

Spygliai ir Dygliai

Redaguoja dr. S. ALIŪNAS

APIE TURTINGUOSIUS IR VARGŠUS

Šiaip jau (bent dauguma mūsų) šiuose kraštuose gražiai pragyvenom, ką čia ir kalbėti. Tačiau ne be to, kad mūsų tarpe nebūtų ir vargšų. Kas jie — tie biedniokai? Tiesą pasakius, nelengva nūdien liniją išvesti Šiaurės Amerikos žemyn tarp vargšų ir bagočių, bet pasinaudodamas vieno tos srities eksperto nurodymais, mėginu liniją išvesti tarp biednybės ir bagotystės, kalbėdamas tik apie vargšus. Visi kiti, žinoma, bus bagočiai, tuomet apie juos ir nebeteks kalbėti.

Taigi, kas gi yra tie vargšai? Sakoma, jog šiandien vargšas yra tas, kuris teisingai turėti ir žūrėti tik juoda — balta televizijos.

Vargšas yra ir tas, kuris savo bute turi tik vieną miegamąjį. Sakoma, jog šiandien vargšas yra tas, kuris teisingai turėti ir žūrėti tik juoda — balta televizijos.

Vargšas yra ir tas, kuris savo bute turi tik vieną miegamąjį. Sakoma, jog šiandien vargšas yra tas, kuris teisingai turėti ir žūrėti tik juoda — balta televizijos.

Neturtingiesiems priklauso ir tas, kuris teisingai savo žmogui nupirkti modernesnius indams plauti mašinos.

Nebagotas, be abejonės, yra ir tas, kuris, eidamas į neeilines iškylmes nepasijauja sau frako, bet jį išsinuomuoja.

MOKYTOJAI MOKOSI

(Aktualijos iš Mokytojų savaitės Dainavojės linksmojo oficiozo)

„Yra dviejų rūšių patriotai: tie, kurie eina į vėliavų pakėlimą, ir tie, kurie bėga, tai yra — patriotai ir urapatriotai“.

J. Masilionis

„Prašom kalbėti ne daugiau, kaip penki iš karto“.

J. Kavaliūnas

„Dėl abėcėlės mokymo (jautrus klausimas) prieita, atrodo, išvados, kad geriau tegul moky-

tojai ją moko, nes tėvai vis tiek nelsabai moka“.

„Pedagogiškai žūrint, nebeįsaku kas sena, kas nauja, ir ar iš viso yra kas naujo šiam pasauliui...“

Literatūrinė problema: Kas „Brisiaus galo“ pagrindinis veikėjas?

„Buvau labai užsidegęs, kai skaitė paskaitą, bet dabar išblėso“.

Br. Krokys

„Zmonių su žuvies balsu esama ir šiandien“, teigia P. Toruta. — Ypač per mišias, — prideda kitas.

„Ponas Rudys turi trumpą balsą“.

O. Rasutienė

PATARIAMI „GRAŽINOS“ STATYTOJAMS

„Gražinoms ypatingai buvo netinkamas galvos šalmas, kuris iš profilio atrodė kaip paukščio snapas. Tad jodvi su tuo šalmu buvo daugiau panašios į vaikščiojanti tarp kareivių paukščioka, negu į Liūtaurą. Gal tada reikėjo padaryti Liūtaurą jaunosios. Gal nereikėjo jo taip apšildinti barzda ir ūsais ir padaryti panašų į Rasutiną? Jis gal būtų dang jaunesnis. Juk ir šitą dieną Didysis nenėšiojo barzdos ir ūsų“.

„Naujienos“ birželio 10 d.

— O —

„Ignorantas tai esi tada, kai ko nors nežinai, ir apie tai patiria kitas.“

Naujasis keiksmynas

Nei „moralinio jautrumo“, nei aplamai pažangos dar nereikia liaudinių keiksmazodžių pakeičimas tarptautinio leksikono arsenale „profesionalai fari-ziejai“, „saloniniai totalistai“, „sentimentaliūs sadistai“, „anomininiai mikrobai“, „aroganški impotentai“, — ir taip toliau ir vis išradinčiau.

Dr. Juozas Girmius, „Idealas ir laikas“, 44 p.

Mirusieji nuo vabzdžio igėlimo

„Vietinis kūno reagavimas po vabzdžio igėlio nesudaro daug bėdos. Saugokimės, kad ne vienas nemirtume nuo bendros reakcijos po igėlimo. Tokiems esti sunku alsuoti, jie darosi neramūs, oda jų dėmėmis pamėlynuoja, jie ima kosėti, skundžiasi galvos skausmais“.

Jonas Adomavičius, M.D., „Draugas“ 1967, VII. 18.

Medicinoje nenusimaną gi teigia, kad mirusieji visai nurimsta ir alsuoti nustoja.

Žodžiai ir žygiai

Vyt. Žilinskaitė savo feljetone taip rašo apie vienos komunistinės šalis didingus žodžius ir žygius, surašytus į valdžią pranešimą:

„Negrįžtamai nugrimzdo į praeitį slogūs buržuazinės prapaudos metai, visu savo milžinišku ūkiu išsitiesė mūsų tarybinis žmogus. O rytoj? Rytoj jis dar plačiau išskleis savo galimus sparnus, kildamas į kosmines aukštumas ir gręždamasis į šachtų gilumas. Supuvers imperialistinis — monopolistinis pasaulis pasmerktas žūti, kai į mūsų pergalę vainiką įpnamis nauji ir nauji laimėjimų žiedai.“

Už nuolatinį vėlavimąsi ir pravaikštas darbo metu reikiu griežtą papeikimą su paskutiniu įspėjimu buhalterui Broniui L'utkevičiui“.

Belgijoj iškabinti tokie plakatai kuriuose įspėja vairuotojus, jog žūrijimas į trumpas (mini-skirt) sukneles gali būti gyvybei pavojingas.

MOKINIAI APIE PASAULIO VALDYMĄ

Pradant mokslo metus, įdedam šios Cicerio Aukšt. mokyklos mokinių pasakymus apie pasaulio valdymą.

— Jeigu aš būčiau pasaulio visagalis valdovas, pirmiausia padaryčiau, kad Lietuva būtų laisva. Paskui niekam nereikėtų sunkiai dirbti, o visus negerus žmones išsiųsčiau į mėnulį. Vaisiam būčiau labai geras, nes mano valstybėje nebūtų mokyklų.

Raimundas G.

— Aš būčiau pati geriausia valdovė, kada kokia žemėje gyvenu. Visi gyvenitų taikioj, turėtų pastogę, nebūtų karų. Net gyvuliai turėtų namus. Ot!

Danutė Ch.

— Neišmanau, kaip aš tvarsčiau, būdama karalienė, bet vaikams tai būtų gyvenimas: leisčiau šokti kiekvieną dieną. I mokyklą eitų tik tie, kurie labai norėtų ir jų nebūtų galima namie sulaukyti.

Žmonės, argi negaila, kad aš ne karalienė?

Dalia L.

— Mokyklų aš nenaikinau, bet jose būtų dėstomas tik beisbolas.

Algirdas R.

Prezidentas Johnsonas vėl pakėlė mokesčius. Nustebęs pilietis žiūri į nutukusią JAV vyriausybę šaukdamas: „Ar niekad nepagalvojai, ponai, pradėti dietą?“

VIETNAMIEČIAI APIE AMERIKOS RASINES RIAUŠES

Kolumnistas Art Buchwald rašo, kad Amerika blogai padarė, įvesdama televiziją į Pietų Vietnamą. Vietnamiečiai, stebėdami Amerikos televizijos programas, daug dalykų nesupranta ir savo tarpe pradeda aiškinti kilusias abejones.

Saigone du vyrai su žmonomis žiūrėjo žinių programą apie vykusias rasines riaušes Detroite, Harleme, Cambridge ir Plain fielde. Po žinių vienas vietnamietis tarė:

— Amerikiečiams su ginklais neblogai sekasi malšinti riaušinius, bet susitaikinimo programoj dar daug trūksta.

— Tu nori, kad visas iš po nakties būtų išlyginta, — atsa-

kė antras. — Atmink, kad Amerika yra jaunas kraštas ir negalima laukti, jog per 200 metų galėtų išlyginti visus nesusipratimus.

— Kodėl mes negalėtume jiems padėti? — paklausė vieno vietnamiečio žmona.

— Pietų vietnamiečiai galėtų tikrai patarti Amerikai, kaip tvarkytis, bet jokių būdų negalime kištis į Amerikos politiką, nes tada apkaltintume mūsų kolonialinės politikos sėkimu. Galime tik patarti, kad 1968 m. rinkimuose išsirinktų tokius valdininkus, kuriems rūpi krašto gerovė, — atsakė vyras.

— Nesutinku su tavim, — pareiškė antras vietnamietis. — Pietų Vietnamui svarbu Amerika, ir man rodos, kad mes turėtume aktyviai įsivelti į jų problemas. Aišku, kad ten dabar vyksta revoliucija, kurios jie patys nepajęgia numalšinti.

— Ar tu nori pasakyti, kad mes turėtume siųsti mūsų jaunuolius karių, pavyzdžiui, į Detroitą?

— Aišku, kad taip. Mes turime įsipareigojimą Amerikai, ir jei amerikiečiai pateko į bėdą, mes turime jiems padėti.

— Man rodos, kad siuntimas pietų Vietnamo kareivių į Ameriką būtų šiuo laikui didelė klaida. Jeigu Amerika nori išmokyti valdytis, turėtų panaudoti savo kareivius. Manau, kad turėtume jiems patarti, bet kareivių tai nesiųsti, — įsiterpė vieno vietnamiečio žmona.

— Aš irgi manau, kad kareiviai nepadės. Pirmiausia reikia laimėti amerikiečių širdis ir protą. Reikia juos įtikinti, kad savųjų miestų bombardavimas ir deginimas ilgai prives prie krašto pradžios, — pritarė vyras.

— Sėdint prie televizijų čia Vietname, mums lengva kalbėti. Bet kažn kaip jautumeis, jeigu pats dabar būtume Amerikoje, besirūpindamas, ką rytojais diena galėtų atnešti, — užbaigė pokalbį senesnis vietnamietis.

Apskaičiavimai

Iš Lietuvos fronto bičiulių studijų savaitės Dainavojės, išvykus min. dr. St. Bačkiui su žmona ir sūnumi prel. A. Bačkiu, Vaclovas Kleiza pareiškė:

— Va, išvyko keturi Bačiai: dr. Bačkis su žmona ir prel. Bačkis su motina.

Tai išgirdęs, detroitietis Jonas Butkus tarė:

— O, jei taip skaičiuojama, tai suskaičiuokite tris konjako butelius taip, kad taptų keturi.

— Romoje lietuvių dvasininkų tarpe visai neužtikau „normalių“ kunigų, tik prelatus ir daktarus.

Dr. A. Musteikis

OPERA „LAIMA“ CHICAGOJE

Paaikėjo, kad mūsų jaunimas nepatenkintas „Gražinos“ operos pastatymu. Girdi, stačiai neįtikėtina, kad lietuvių kuni-gaiktis kada nors yra pramie-gojęs mūsų prieš kryžiuočius. „Kreivų Šypsenų“ redakcija per savo šnipsus yra patyrusi, kad Chicago lietuvių nutarė kitais metais statyti operą, kuri savo turiniu būtų palankesnė mūsų romantiniams nusiteikimui. Ji vadinasi „Laima“. Čia duodame šios būsimos operos turinio santrauką.

Laima yra Lietuvių bendruomenės veikėjo žmona. Jos vyras Tauraliūtis kandidatuoja į Marquette Parko apylinkės valdybą. Nelaimingu atsitikimu, Tauraliūtis pramiega LB apylinkės susirinkimą, ir jo žmona tampa išrenkama į apylinkės valdybos pirmininkus. Kadangi, pagal naują madą, Tauraliūtis nešiojo ilgus plaukus, o Laima buvo trumpai apsikirpusi ir visada vaikščiojo su keinėmis, savaime suprantama, balsuotojai galvojo, kad išrinko ne žmoną, bet vyrą į pirmininkus. Atsibudęs iš miego, Tauraliūtis išbėra žmoną labai dramatiškoje arijoje „Kodėl tu neužstatei budilnyko...“ Susijaudinusi Laima, bijosi vyrui net pasakyti, kad ji jau LB pirmininkė... Jai lieka tik viena išeitis: nusiskandinti Michigano ežere. Ką ji, sudainavusi „Sudiev, 69-oji gatvė“, ir padaro.

Opera baigiasi masine scena, kai Chicago lietuvių pėsti, raiti ir važiuoti skuba į Sandūnus, kur bus laidojamas jų, į ežero krantą išplautas, LB pirmininkas. Jie vis dar galvoja, kad laidoja Tauraliūtį. Paskutinėje scenoje į laidotuvių direktoriaus įstaigą įžengia Tauraliūtis ir pareiškia, kad jis savo kandidatūrą į pirmininkus atsiima. Tik tada Chicago lietuvių suprantą, kad karste guli ne jų pirmininkas, bet kažkas kitas. Deja, jie niekad nesužino, kad laidoja Laimą, nes karstas skubiai užkalamas, chorui giedant „Sudiev, kvietkeli, tu brangiausias“.

Šią operą pamatęs, mūsų jaunimas būtinai turės susižavėti bendruomenės idėja, nes lietuvių iš esmės yra neapsakomai pastabūs, užsispyrę ir labai gūrūs.

„Atėitis“

AMŽIUS IR SKRYBĖLĖS

Kino teatruose skundžiasi žiūrovai, kad negali matyti per moterų skrybėlaites ekrano. Viename kine, prieš pradėdant rodyti filmą, pasirodo toks skelbimas: „Iš pagarbos senesnio amžiaus moterims, leidžiama joms pasiūlyti su skrybėlaitėmis: Visos nusiėmė.“

Politika ir lažybos

Du turtingi Wall Street finansininkai pradėjo diskusijas apie Sovietų Rusiją.

— Aš nemanau, kad komunistai yra tokie blogi, kaip bando mus įtikinti, — sako vienas. — Aš galiu nuvykti į Sovietų Rusiją ir manęs neištiks jokios bėdos.

— Aš galiu lažintis, kad tikriausiai būsi apkaltintas šnipu, — atsakė antras finansininkas. — Lažinkimės iš 100,000 dol.

Vyrai susilaužino, į seifą klubo prezidento globon padėjo pinigų ir kitą dieną vienas turto išplaukė Sovietų Sąjungos laivu.

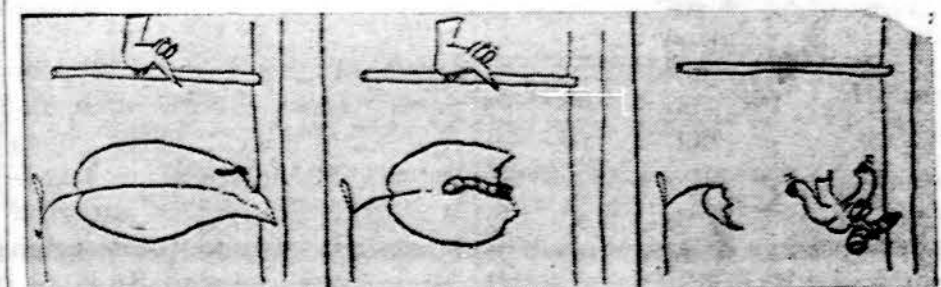
Po poros dienų du rusai sargybiniai įsiveržė į amerikiečio kambarį ir nugrūdė kelevį pas kapitoną.

— Kas čia per velnias, — ėmė šaukti amerikietis, aš užmokėjau mokesį, aš esu Amerikos pilietis ir nieko blogo nepadarau.

— Jūs gavote telegramą iš savo draugo, — pasakė kapitonas. — Paskaitykite.

Finansininkas paėmė telegramą, kurį buvo siųsta su juo iš 100,000 dol. susilaž nusių draugo, ir perskaitė:

„Jeigu negalėsi nušauti Kosyginą, tai bandyk Brežnevą“.

Rudens poezija ir gyvenimas. Paukštis palaukia, kol vabalas nutuks.

RUDENISKAS ATISISVEIKINIMAS

(Iš prakalbos, LF Bičiulių savaitės Dainavoj baigiant)

Štai, jau savaitė į galą eina, Ponas Bankauskas parengė šluotą. Nebegirdėsim mes daugiau Nainio, Daktaro Kimo pamoderuoto.

Ir vėl iškylsim visi kaip vienas. Štai jau ateina nedėlios rytas. Ir vaikščios šėda liūdnas Braženas ir nusiminęs Majauskas Vytas.

Rugpjūčio saulė išsklaido rūką. Nuneša vėja: Kisiellius dainą. Ir reikia klausyti Stasį Barzduką. Kodėl taip visas greitai praėina.

Ir tks čia dievos rudens graudumo, Ir bus čia nušėia rūmuos Damušio, Ir negirdėsim simpoziumo — Senių ir jaunių Zalgrio mūšio.

Atgaus vėl spalvą nudėgęs kūnas, Svarstys vėl šansus teki mergaitės, Mestys, kaip veikti dr. Plikūnas, Daktarai: Kižys ir Ambrozaitis.

Būvks namolia ponai ir ponios, Dūndės vėl autai ir autobusai, Ir tks tik šėda klaidoti kloniaus, Vyto Galvydžio dūšia ir ūsai.

Dr. S. Aliūnas

MASKVA, VII. 25. (ELTOS sp. Koresp.) Lietuva... Šis brang kiekvienam mūsų gintarinio kra-

Taip gražiai paspuosusi Vilniui leidžiama komunistinė „Tiesa“ tik mes nežinome ką reiškia tos virš kūjo ir pliautuvo keturios raidės ir negalima išskaityti ant tos mergaitės karūnos užrašo.